ION PACHIA TATOMIRESCU

✺

DESPRE FRUCTUL CURCUBEULUI
ON THE FRUIT OF THE RAINBOW

(Poeme Superparadoxiste)
(Superparadoxist Poems)

Cosmografii

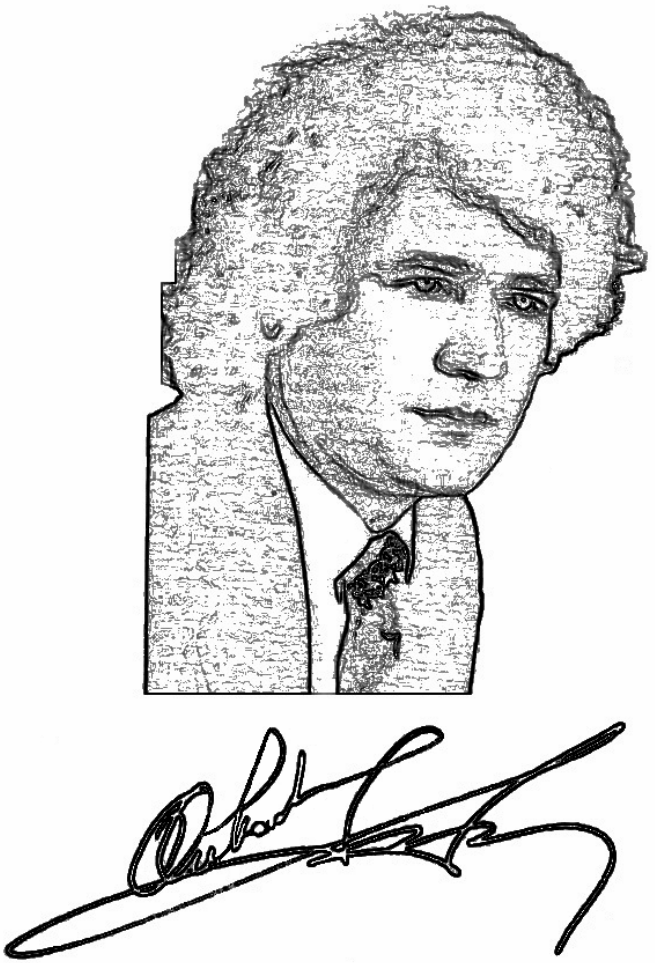

„Ciber-profilul“ poetului I.P.T. realizat după o fotografie din anul 1983.

ION PACHIA TATOMIRESCU

DESPRE FRUCTUL CURCUBEULUI

ON THE FRUIT OF THE RAINBOW

TRANSLATED BY GABRIELA PACHIA

EDITURA AETHICUS
AETHICUS PUBLISHING HOUSE

Timişoara
2007

Coperta: Dacian Bradua; pe fața întâi a copertei: colajul *Curcubeu şi femeie-vul-can în oglindă,* făcut de autor – grație internetizării – în 5 ianuarie 2007; între „titluri": *Dragon-spirală şi pasăre psihopompă de la Sarmizegetusa;* foto-grafia (de pe fața a IV-a a copertei), „blitzuită" de criticul literar Adrian Dinu Rachieru, în dimineața zilei de 7 septembrie 2006, surprinde pe Ion Pachia Tatomirescu (într-un balcon de la Hotelul *Dacia*, etajul al XIV-lea), admirând atât rândunicile de pe „cablul televiziunii locale", cât şi Băile Herculane „din vale", înfăşurate, înghițite de fluviul de ceață...

PACHIA TATOMIRESCU, ION
Despre fructul curcubeului ✺ On the Fruit of the Rainbow : poeme / ION PACHIA TATOMIRESCU : pref. *Noua estetică antropocelestă dintre anii 1965 şi 1975 sau estetica paradoxismului* : Ion Pachia Tatomirescu. – Timişoara, Aethicus, 2OO7
Colecția *Cosmografii*.
ISBN 973-85262-4-8

I. Pachia-Tatomirescu, Ion (pref.)
821.135. 1–1.

Caligrafie

Cerneală roşie,
fierbinte – sângele:
ia-ți toc şi scrie...!

Calligraphy

Incandescent ink –
my blood: take your fountain pen
and spell all your soul...!

Generația resurecției poetice şi a paradoxismului a impus în orizontul cunoaşterii metaforice europene o nouă estetică, un nou curent literar. Este vorba despre *paradoxism,* a cărui esteti-că s-a cristalizat ca reacție la paradoxurile sociale din România regimurilor de tip totalitarist-comunist, ca reacție la limitele tra-gic-existențiale ale *ens*-ului uman prin istorii, sau ca reacție la reificarea ființei umane, ca reacție împotriva literaturii şablonar-de, aservită dictaturii, ca reacție la „filosofia“ / „dialectica mar-xist-leninistă“, ori la curentele literare / filosofice anterioare ani-lor 1960 / 1964: „realismul socialist“, „umanismul socialist“ (puse „în slujba făuririi unui *homo sovieticus român* “) etc.

Estetica paradoxismului a promovat, continuă să promo-veze principiile: 1) conjugarea – în primul rând, la moduri lirice, apoi la cele epice / dramatice – a paradoxurilor existențiale ale umanității; 2) dinamitarea miturilor (îndeosebi, a celor funda- mentale), sublimarea / rafinarea mitemelor, relevând o „nouă demiurgologie“, cu *omul* în centrul „genezelor“ / „universuri-lor“ (cosmosului), eroul liric (epic / dramatic) substituind ori „punând în plan secund“ Demiurgul (Atoatecreatorul / Atotştiu-torul, Divinitatea Fundamentală); 3) revolta / „revoluția“ *semni-ficantului* împotriva *semnificatului,* operând predilect cu *semnifi-*

cantul născător de semnificat, decretând „biblic“, „antimarxist“,

THE 1965 – 1975 NEW ANTHROPOCELESTIAL AESTHETICS OR THE AESTHETICS OF PARADOXISM

The generation of the poetic resurrection and of para-doxism has established a new aesthetics, a new literary trend on the horizon of the European metaphorical knowledge. This in-volves *paradoxism* whose aesthetics has crystallised itself as a reaction against the social paradoxes existing in Romania during the communist-totalitarian regimes, the tragic-existentialist limits of the *ens* along the times, or the reification of the human being, as well as against the cliché literature, serving the dictatorial regimes, against “the Marxist-Leninist dialectics / philosophy”, against the literary / philosophical trends before 1960 / 1964: “the socialist realism”, “the socialist humanism” (“in the service of shaping the *Romanian homo sovieticus* ”) etc.

The aesthetics of paradoxism has been asserting the fol-lowing principles: 1) conjugating – in lyric, epic / dramatic moods – the existentialist paradoxism of humanity; 2)

dynamiting the myths (the fundamental ones in particular), sublimating / re-fining mythemes, revealing a “new demiurgic view”, in which *Man* is placed at the centre of “the geneses” / “the universes” (of the cosmos), while the lyric (epic / dramatic) protagonist substitutes or places the Demiurge (the Almighty / the Omni-scient God, the Fundamental Divinity) on the backseat; 3) the rebellion / “the resurrection” of *the signifier* against *the signified*,
că *materia decurge din Cuvânt / Logos,* întrucât cuvântul este „materie“ (*informaterie*, de fapt), întrucât şi cuvântul are o structură similară structurii atomului, «repetând structura mate-riei» (N. Stănescu); 4) „spargerea“ infinitului limitelor tragic-e-xistențiale prin forța / puterea metaforei (sinesteziei) / simbo-lului (viziunii), cultivând chiar şi *ne-Cuvântul* (dacă materiei i „se cuplează“ cuvântul, atunci antimateriei, indiscutabil, i se „asoci-ază“ *necuvântul*), spre a se înregistra „saltul“ gândirii poetice din liniar (dichotomic) în neliniar / polidimensional („disipativ“, dar „vectorizat“); 5) reliefarea unei noi geografii / cosmografii a poeziei / literaturii române şi a unui nou autohtonism, ştiin-du-se că autohtonismul se constituie în cea mai puternică şi originală direcție spre universalitate dintr-o literatură națională şi că numai prin autohtonism o „republică interioară“ devine republică

spirituală în „proiecție universală“, acordându-se şanse de „afirmare“ tuturor ariilor spirituale („mari“ şi „mici“) întru varietatea armonică a Logosului, cunoscând ritmice „altoiuri“, înfloriri şi reînfloriri pe secțiunea de aur decisă de raportul *tradiție – inovație*, distingându-se în primul rând prin obiecti-varea „imaginarului“ şi prin reflectarea stărilor / tensiunilor din noile realități ale lumii (politice, economico-sociale, culturale / civilizatorii etc.), din noile „adevăruri“ ştiințifice („pulsând“ în o-rizontul cunoaşterii metaforice, apoi „propulsând“ acest orizont), din priveliştea Ființei; 6) cultivarea limbii materne ca „sacră limbă“, ca „vehicul“ spiritual „indestructibil“ / „invulnerabil“, „inalienabil“,„incontestabil“ şi „indiscutabil“, al existenței unui popor prin istorii, lupta împotriva „exploatării“ unei limbi naționale de către limbile „imperiale“, militarea împotriva „mo-with a propensity for *the signifier as generator of the signified*, stating, in a “Biblic”, “anti-Marxist” way, that *Matter is born from the Word / Logos*, since the word itself is “Matter” (*in-fomatter* as a matter of fact) and has a structure similar to that of the atom, «reiterating the structure of matter» (N. Stănescu); 4) “breaking” the infinity of the tragic-existentialist limits through the power of the metaphor (synesthesy) / symbol (vision), using even the *Non-Word* (if the word is “attached” to

matter, then antimatter is inevitably "associated" with the *Non-Word*), causing poetic thinking "to leap" from the (dichotomic) linear into the ("dissipative", but "vectorised") non-linear / polydimensional; 5) bringing out a new geography / cosmography of the Roma-nian poetry / literature and a new autochthonism into relief, since it is well-known that autochthonism constitutes itself into the strongest and most original direction towards universality within a national literature and also that, solely by means of autochthonism, "an inner republic" becomes a spiritual republic "projecting itself into universality", granting the chances of "self-assertion" to all spiritual areas ("large" and "small"), thereupon resulting the harmonious variety of the Logos, passing through rhythmic "grafts", moments of flourishing and reflourishing on the gold section determined by the symmetrical relationship between *tradition and innovation*, being primarily noticeable by means of objectifying "the imaginary" and mirroring the situ-ations / tensions within the new (political, socioeconomic, cultural / civilizing, etc.) realities of the world, the new scientific "truths" ("pulsating" on the horizon of the metaphorical know-ledge, consequently "propelling" this horizon), towards "the sight nopolului" studierii limbii ruse în şcoli /

facultăți (în România, ca şi în alte țări socialiste, limba rusă fiind din 1948, limbă obliga-torie, însuşită un deceniu, din clasa a IV-a elementară şi până în anul III de facultate); reprezentanții resurecțional-paradoxişti consideră *limba maternă – sfânta Limbă Pelasgo-Thraco-Dacă, adică Valahă* / *Română* – drept *Patrie în Logos* («Limba română este Patria mea» – N. Stănescu); 7) polidimensionarea / „dise-minarea“ *eului poetic* la scara întregului macrocosm / micro-cosm şi cultivarea *holo-poemului*, aria lirosofiei fiind, desigur, macrocosmosul şi microcosmosul, unde poetul reinstituie înaltul spirit justițiar al lumilor / universurilor; 8) abordarea „fără oprelişti“ a viabilelor structuri literare clasice, moderne şi ultra-moderne, evidențiate în timpii literaturii de la origini până azi, crearea de noi structuri, dacă este necesar, cu buna respectare a echilibrului, a raportului sacru *tradiționalism – modernism,* din interiorul tuturor genurilor / speciilor literare; 9) cultivarea versului liber – dacă serveşte punerii în evidență a unui autentic, „inedit“ relief sufletesc –, dar şi a poeziei cu formă fixă, „clasi-că“ ori nou-creată „formă fixă“, dacă reverberează mai profund gustul, spiritul, spațiul spiritual / literar contemporan, antrena-rea, revitalizarea, din estetica tuturor curentelor literare precedente / sincrone, a celor mai rafinate tehnici, elemente de prozodie, resurecționarea acestora – unde

este solicitată, chiar revoluționarea –, numai în spiritul *catharsis*-ului; 10) desfăşu-rarea „fără frontiere“ a poeziei / artelor în spații ştiințifice, numai întru mutarea orizontului *cunoaşterii metaforice,* penetrând li-mite, „magnetizând“, atrăgând întotdeauna după sine *orizontul cunoaşterii ştiințifice;* 11) rafinarea semnificat-semnificanților pâ-of the Being"; 6) developing the mother tongue as "a sacred lan-guage", as an "indestructible" / "invulnerable", "inalienable", "incontestable" and "unquestionable" spiritual "vehicle" of a people's existence throughout history, fighting against the "exploitation" of a national language by "the imperial" lan-guages, militating against "the monopolistic" study of the Rus-sian language in schools / faculties (in Romania, as well as in other socialist countries, the Russian language became compulsory in 1948, being taught from the 4th grade of the primary school to the 3rd year in faculties, thus being "learnt" for 10 years); the paradoxist-resurrection representatives consider *the mother tongue – the sacred Pelasgo-Daco-Thracian, that is the Wal-lachian / Romanian Language* – as *our Motherland in the Logos* («The Romanian language is my Motherland» – N. Stănescu); 7) polydimensioning / "disseminating" *the poetic ego* on the scale of the entire macrocosm / microcosm and developing *the holo-poem*, the field of

lyrosophy being, undoubtedly, the macrocosm and the microcosm in which the poet re-establishes the lofty redeeming spirit of the worlds / the universes; 8) "unreservedly" employing the viable classical, modern, and ultramoderm lite-rary structures distinguishing themselves at various times in our literature from its origins to the present, creating new structures, be it necessary, alongside with observing equilibrium, the sacred relationship between *traditionalism and modernism* from within all literary genres / species; 9) developing the blank / free verse – in case it renders service to emphasizing an unmistakable authentic, "original" spiritual relief – together with the fixed-form poetry, both "classical" and "newly created standard form", nă în „absoluta nuntire" a vocabulei „tridimensionale" cu necu-vântul „polidimensional", până la obținerea „absolutei" lamuri poetice; 12) înregistrarea saltului de la poezia ca *senzualitate* / *sexualitate cosmică* (Ion Barbu), ori ca *orgasm abisal al materiei* (I. Miloş), la poezia ca sublimă ştiință a „erotic-fotonicei" stări / emisii.

(Ion Pachia Tatomirescu, *Generația resurecției poetice*,
Timişoara, Editura Augusta, 2005, p. 470 sq.)

if it reverberates the contemporary taste, spirit, the spiritual / literary space more profoundly, involving revitalising the most refined prosodic techniques and elements from the aesthetics of all previous / synchronic literary trends, their resurrection – where change is requested, their revolutionising –, only in the spirit of *catharsis*; 10) extending poetry / the arts in scientific spaces, “without frontiers”, in order to serve the advancement of the *metaphorical knowledge*, breaking the limits, “magnetising”, entailing *the horizon of scientific knowledge*; 11) refining the signifier–the signified relationship into “the absolute wedding” of the three-dimensional

word with the “polydimensional” non-word, to achieve “the absolute”, the pure poetry; 12) achieving the leap from poetry as cosmic *sensuality* / *sexuality* (Ion Barbu), or as *an abyssal orgasm of the matter* (I. Miloş) to poetry as the sublime science of “erotic-photonic” emission / mood.

(Ion Pachia Tatomirescu, *The Generation of the Poetic Resurrection*, Timişoara, Augusta Publishing House, 2005, p. 470 sq.)

Fă-i o „prefață“

pietrei, ori un „cuvânt
înainte“, te rog...!

My ardent wish: will
you write a “preface“ or a
“foreword“ to the stone...?

ARS POETICA

VERBUL DE MĂRGĂRINT

Verbul de mărgărint –
ca un buldozer de aur
printre ruinele
verbelor putrede –
lasă temelie curată
pentru şantierul
Bunei Lumini...
Verbul cu flacără
de mărgărint topeşte
aur, alamă, deşert,
banchize, fier
şi toarnă statui
ale adevărului, aliniindu-le față-n față,
de-o parte şi de alta a căii
ce duce-n luminoasa privelişte a ființei...
Verbul de mărgărint
face saltul
în neliniar,
spre Edenechitterra...!

THE LILY OF THE VALLEY VERB

The lily of the valley verb –
like a golden bulldozer
among the ruins
of the rotten verbs –
leaves behind a clean foundation
for the building site
of the Holy Light...
The verb having
lily of the valley flames
melts the gold, the brass, the desert,
the ice floes, the iron
and moulds the statues
of the truth, lining them face to face,
on either side of the way
which leads into the bright sight of the
being...
The lily of the valley verb
makes the leap
into the non-linear,
towards the Edenequitterra...!

LIMBA – FLUVIUL CURCUBEULUI...

Limba este un fluviu sacru –
războinicul ce bea din apele-i limpezi
se face nemuritor...

Gândirea este fapta fluviului –
ea ține deşertul la distanță,
dincolo de piramide, dincolo de sfincşi...

Limba – fluviul curcubeului
cu delta-n priveliştea ființei...!

LANGUAGE – THE RIVER OF THE RAINBOW...

Language is a sacred river –
the warrior who drinks its clear waters
becomes immortal...

Thought is the river's deed –
it keeps the desert at a distance,
beyond the pyramids, beyond the sphinxes...

Language – the river of the rainbow
its delta in the sight of the Being...!

APARTENENȚĂ ŞI IARBĂ DE MARE

Domnule Cantemir, el aparține unei secte stufoase
şi eu aparțin unui vulcan.
El scuipă hârtia de turnesol şi se-albăstreşte,
ori se-nroşeşte. Eu transform hârtia-n lumină.
El se socoteşte marele, nemuritorul zilei,
pentru că are zece kilograme de verighete de aur
şi dormeza căptuşită cu mitraliere. Eu mă consider
măruntul, microscopicul, fotonul – şi umblu
cu cojocul rupt în coate – iar canapeaua îmi este
căptuşită cu iarba de mare a eternității...

MEMBERSHIP AND GRASS WRACK

Mr. Cantemir, he belongs to a branchy sect
and I belong to a volcano.
He spits on the litmus paper and it turns blue
or red. My printed sheet changes into light
altogether.
He fancies himself a superman, the god of
the day,
because he owns ten kilograms of golden
wedding rings
and his couch is stuffed with machine guns. I
hold myself
to be the exiguous, the microscopic one, the
photon –
I wear my long out-of-elbows sheepskin coat
– while my sofa
is stuffed with the grass wrack of eternity...

SCULPTOR ÎMPOTRIVA MORȚII...

Mărgărint-mărgărint, dăltuiesc, dăltuiesc
pe liniile de forță ale marelui tezaur gravitațional,
după radiografia pânzei de păianjen
de-acolo, de sub streaşina de şindrilă înaripată,
sub lentilele-aburite-ale Atoatenfloritorului;
dăltuiesc, dăltuiesc şi moartea din oase,
insensibil, printre zâne cu amfore smălțuite în creştet,
insensibil, între norii semințelor de mac din culturile noi,
insensibil, sub meşele aurind, fluturate de peşteri,
atent doar la acul hieroglifei – de grangur ciugulit –,
acul în care păianjenul pus-a fir,
implântându-l în osia roții cereşti, de safir...!

A SCULPTOR AGAINST DEATH...

Lily of the valley, lily of the valley, I'm carving out,
I'm carving out upon the lines of force in the great
gravity treasure, a radiograph-cobweb
hanging from the eaves of winged shingles,
under the steam-covered lenses of the Almightyflourisher;
I'm also carving out, I'm also carving out death in the bones,
indifferent, among fairies, crowned with enamelled amphoras,
indifferent, in the clouds of the fresh white poppy seeds,
indifferent, under the gliding locks, fluttered by caves,
mindful but of the hieroglyph-needle –
pecked by the oriole –
the needle in which the spider threads his filament,
thrusting it into the axle of the sapphirine celestial wheel...!

✺

PE-ACEASTĂ CÂMPIE DE-ARAMĂ...

Ceasul tău electronic
funcționează cu poemele mele...
Secundele – cu care calci în moarte –
sunt marcate de inima poemului meu...
Curcubeul de deasupra muntelui
este alcătuit din poemele mele...
Vârful sânului tău stâng
îşi trage mugurele din poemul meu
cardinal...
Pe coapsele tale infraroşii,
răsar mărgăritarele poemelor mele...
Fulgerul – ce despică porțile mătcii –
are fotonii poemului meu...
În porțile soarelui tău,
străjuite de păuni,
ard vocalele poemelor mele...
Pe-această câmpie de aramă,
te-amenință şansele de-a te transforma în
poezie...

IN THIS FIELD OF COPPER...

Your digital watch
works on my poems...
Your seconds – walking you into death –
are beaten by the heart of my poem...
The rainbow over the mountain
is woven with my poems...
The nipple of your left breast
buds out of my cardinal poem...
On your infrared thighs
there spring the pearls of my poems...
The lightning – splitting the riverbed gates –
bears the photons of my poem...
At the gates of your sun,
guarded by peacocks,
there burn the vowels of my poems...
In this field of copper,
you've got the chance of becoming poetry...

INVITAȚIE

Să mâncăm câte-o piersică de nisipuri,
domnule Cantemir – ştiu, ți-este foame
şi n-am altceva mai bun
la ora asta să-ți dau...!
Toată ziua am cântat cu Poetul, într-un autoturism
(al meu, sau al lui – nu mai ştiu...),
frânând puțin cântecul la vreo curbă periculoasă,
ori la trecerea pe lângă biciclistul celest, beat
(a fost duminică
şi i-aş da dreptate şi lui...);
am cântat şi din «Luceafărul» (am vrut să scandez
şi de la tine, dar nu i-ai plăcut: «...copilul ne-nvățat
dobitoc mic creşte, iar mare făcându-se,
bou mare se numeşte!») – ai auzit, sunt sigur,
despre autorul poemului – aminteşte-ți, a trecut
odată pe la tine, când erai prea preocupat
de cuțite şi pahare...!
M-aşteptam să-ți placă piersicile imperiale de-aici,
de la Dunărea noastră cea de toate zilele
şi cea de toate nopțile, carnea lor
cu toate miresmele primului Eden...!

INVITATION

Mr. Cantemir, let's have some peaches
grown on sandy banks –
I know you're hungry but I've got nothing better
to offer you at this late hour...!
All day long I've been humming with the Poet in a car
(mine or his – can't tell any more...),
braking the song a little at some dangerous bend
or when overtaking
the drunken celestial cyclist (it's been Sunday
and I admit he may be right...);
we've also sung from Hyperion (I wanted to recite
lines from your texts as well, but you were not to his liking:
"...the uneducated child grows up as a little beast
and, when a big boy, you may call him a blockhead at least!") –
I'm sure you've heard about Eminescu,
the author of the poem – try to remember,
he once dropped in when you were too engrossed
in knives and glasses...!

I expected you'd enjoy these imperial peaches
close to our daily and nightly Danube,
their flesh spreading the sheer fragrance
of the early Eden...!

CU DOMNUL CANTEMIR DESPRE NICHITA STĂNESCU,

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

PRIMUL PREŞEDINTE AL REPUBLICII MONDIALE A POEZIEI

Poetul Autohton muşcă absolutul în gură de rai,
Enciclopedicule, şi nemuritor devine. Prima oară
l-am văzut prin inima peşterii, venind călare
pe ursul stelei polare, să prindă taifunul
de coarne... Pe-un picior de plai, printre flori de os,
l-am zărit apoi rostogolindu-se de trei ori,
înrăzărindu-se, neftinindu-se-n ou de zăpadă cât casa,
proptindu-se-n malul-triunghi,
la cei şase brazi de-ntuneric şi-unul de fulger –
brazi-sulițe, domnule Cantemir...
Dar s-a ivit printre cetini Jumătate-de-Om
cu sabie de crom, cu țeapă de aur în cap,
spre-a-njumătăți oul: cerul constelat lirosof s-a numit,
masa pământului – înrădăcinată-ntre ape de-agat –
poet s-a chemat; galaxia de sunete a cunoscut
armonicul număr; sfera cu două gâturi de lebădă-n dans
fulguit-a hieroglife printre fânăriile raze...
Poetul Autohton, Enciclopedicule, stă

cu genunchiul drept pe grumazul muntelui Cogaion,
înfiorând caprele negre, florile-de-colț,
şi-are glezna stângă-nfăşurată-n coada cometei...

WITH MR. CANTEMIR ON NICHITA STĂNESCU, THE FIRST PRESIDENT OF THE WORLD REPUBLIC OF POETRY

Encyclopaedicus, Motherland's Poet bites off the absolute
on the threshold of Paradise and becomes immortal.
Mr. Cantemir, I first saw him at the heart of the cave, riding
the bear of the North Star to take the typhoon by the horns...
Later on, at the foot of the mountain, amongst flowers carved
in bones, I caught a glimpse of him somersaulting three times,
spreading beams, metamorphosing into an egg of snow
as great as a house, leaning against the triangle-like bank,
near the seven spear-fir trees – six fir trees of darkness
and one of lightning... Yet from the fir tree branches
Half-a-Man showed up with a sword of chromium and a gold spike on his head to split the egg into halves: he named
the starry sky “a lyrosopher“, he called the Earth's table-shaped body – rooting from the agate waters – “a poet“; the galaxy

of sounds witnessed the harmonious
number; the dancing
sphere rolling two swan necks dropped
hieroglyphs
amongst the haystacks of beams...
Encyclopaedicus,
Motherland's Poet bends his right knee
on the nape of Mount Kogaion, frightening
the chamois,
the edelweiss flowers, while his left ankle is
entwined
by the comet's tail...

Poetul Autohton, domnule Cantemir,
peregrin în azur,
în liftul curcubeului, s-arată deseori şi ca
războinic
împotriva zeilor mişei, înmăciucându-le
pădurile din creştet...
În ora de sublim, Enciclopedicule, Poetul
Autohton
merge la lecția de-anatomie a lui Făt-Frumos
–
şi, de pe masă, dintre bisturie cu laser,
se-nalță-ntr-o aripă şi jumătate; dacă
secționează magnetismul, liniile de forță
desenează Antarctida-i, unde,
când scoți o săgeată şi tragi la-ntâmplare,
pinguinii îşi pun şorțulețe de purpură – e
semn
că Poetul Autohton trece-n Cuvânt cu
neuronii de aur;

dacă atârnă ciocârlii de priviri,
ochii lumii învață înrăzărirea;
chiar cu auzul înfăşurat în privighetori,
mai poate desluşi numărul ce se imprimă-n orele soarelui...
Când aprinzi pasărea Phoenix,
afli-n umbra-i, răstignit, Poetul Autohton,
domnule Cantemir, nou Hristos purtând coroana
cu spinii de jar, cu elitre-flăcări...
Taie cu fierăstrăul, Enciclopedicule,
din creştet până-n tălpi,
statuia Înțeleptului Ponto-Dunărean,
dezgropată recent,
şi vei găsi într-un auricul Poetul Autohton, citind
cartea de cristal a Femeii Gânditorului...!
Sfâşie ventrele-ceruri – şi din oglinda baionetei
te va-ntâmpina zâmbetul lui...!

Mr. Cantemir, Motherland's Poet,
the messenger in the azure, in the rainbow's lift,
appears many a time as a warrior against the vile gods, making
the forests on their crowns stand on end like bludgeons...
Encyclopaedicus, at the hour of the sublime, Motherland's Poet
attends the anatomy lesson of Prince Charming –

and, from the dissection table, from amongst scalpels,
he rises one and a half-winged; if he sections
the magnetism, the lines of force trace his Antarctic
where, when you take out an arrow and shoot at random,
the penguins put on purple aprons – it's a sign that
Motherland's Poet merges into the Word with his gold neurons;
when he hangs skylarks on his glances,
the eyes of the world learn how to spread beams;
even if his hearing is wrapped in nightingales,
he can still distinguish the number imprinted on the hours
of the sun... Mr. Cantemir, when the Phoenix bird burns to death, you come across
Motherland's Poet crucified
in its shadow, a new Christ wearing the crown
of ember thorns, of blazing elytra...
Please, Encyclopaedicus, saw
the newly dug up
statue of the Ponto-Danubian Wise Man from top to toe
and you'll find Motherland's Poet in the heart's auricle,

reading the crystal book of the Thinker's Wife...!
Tear the ventral skies open – and his smile
will greet you in the mirror of the bayonet...!
Când pana e-n mâna lui, domnule Cantemir,
smulsă din aripa-i, din adânc vânăt,
dă măseaua de minte a limbii tuturor gurilor...
Azi-dimineață, m-am uitat printre cumuluşii testamentelor
şi-am zărit Poetul Autohton, mai iute ca îngerii,
alergând, cu gladiole-nrourate pentru stelele din ochii limbii valahe.
Poetul Autohton, domnule Cantemir,
anulează dictatura aplauzelor sterile
şi dirijează satelitul meteorologic al Edenechitterrei.

When he writes, Mr. Cantemir, with his quill
pulled out from his wing, out of the bluish-grey abyss,
the language of each and all lips is cutting its wisdom tooth...
This very morning I took a look at the cumuli
of the testaments and caught sight of Motherland's Poet,
brisker than the angels, holding dewy gladioli
for the stars in the eyes of the Wallachian language.
Mr. Cantemir, Motherland's Poet repeals
the dictatorship of the sterile round of applause
and guides along the weather satellite of Edenequitterra.

✳DESPRE PASĂREA ADEVĂRULUI

Pasărea adevărului

cu stea de rubin în plisc a venit
în bradul din sufletul meu –
şi-au înmugurit grădinile vocalelor,
şi-au înflorit zorile substantivelor,
şi-au rodit livezile verbului a fi
mai sus de taifun şi de grindină...

ON THE BIRD OF TRUTH

The bird of truth,
ruby star in its beak, has descended

in the fir tree of my soul –
and the gardens of my vowels have budded,
and the dawns of my nouns have bloomed,
and the orchards of the verb to be have yielded
above hail and typhoons...

DESPRE CONDIȚIA POEMULUI PLANETAR

Domnule Cantemir, Poemul Planetar
e carnea-nmiresmată, răcoroasă, a piersicii,

ocrotind sâmburele-Pământ – numai oamenii-viermi
din miez îi contestă existența, devorând...
Enciclopedicule, Poemul Planetar
e mănuşa de neuroni cu care iese Pământul
la plimbare şi-o întinde curată semenilor
pe-aleile de crini ale galaxiei...
Domnule Cantemir, Poemul Planetar
îl simți numai când raza-nsetată cade-n bobul
de rouă şi când cortexul ți se-mbracă-n cămaşă
de mire-curcubeu; când bubuie ozonul în craterul
vulcanului aruncând sâgile incendiare-n tot spațiul
de-aramă; când plăcile tectonice dansează satanic,
la sărutul marii sfere de flacără; când Omul-de-Aur
prinde ramura-nflorită a zarzărului,
ori a veşnic-verdelui brad, în pletele
ne-mblânzite-ale Sorei Soarelui, spuma laptelui...!

Poemul Planetar nu se iveşte
când apare viermele-taifun la orizont, când gheizere
de sânge din trupuri de gazéle scaldă colții

ON THE CONDITION OF THE PLANETARY POEM

Mr. Cantemir, the Planetary Poem
is the cool and flavoured pulp of the peach,
protecting the fruit stone-Earth – only the worm-people,
within its core, deny its existence devouring it...
Oh, Encyclopaedicus, the Planetary Poem
is a neuron glove which the Earth wears
while walking and which she holds out to her fellows
on the lily alleys of the galaxy...
Mr. Cantemir, you can feel the Planetary Poem
only when the thirsty beam crosses the dew drops and when your cortex dresses in the rainbow's shirt
as a bridegroom; when the ozone booms in the volcano
crater gushing the incendiary rocks into the whole
copper space; when the tectonic plates satanically dance,
kissed by the great sphere of flame; when the Man-of-Gold
pins the branch of the blossomed apricot tree,

or of the everlastingly green fir tree, in the wild
locks of the Sun's Sister, the milk foam sister...!

The Planetary Poem doesn't show Itself
when the typhoon-worm looms on the horizon, when blood
shoots like geysers out of gazelle bodies splashing
şi coama leului răcnind de plăcere, când lupul
frânge-ntre puternice fălci coastele mielului alb,
când uliul cenuşii curmă zborul porumbelului
de-azur, când bocancul striveşte garoafa roşie, albă,
galbenă, neagră, când schilodul se târăşte cu mâna
întinsă prin vagoane-restaurant, pe trotuarele
gloriei-lux, când leprosul mai uită degetele
pe coapsa roz-albă, într-un hotel particular,
mutilând Afrodita, când iubita poetului vine
cu floarea sifilisului pe buze, când gangsteri
libidinoşi, când polițişti de cauciuc, isterici,
cu zvastici proaspăt scoase din seifuri, îl zmulg
pe Poet dintre cearceafuri de omăt şi-l târăsc
prin mocirlă, printre ziduri cu puroaie,
ori cu licheni lipicioşi, pentru c-a strigat împotriva

îngerilor corupți şi-a miopiei dumnezeieşti,
pentru că nu s-a lăsat călcat în picioare
de-o țigancă păroasă, ce se-nghesuia peste rând,
spre laptele soarelui; pentru c-a rostit adevărul
în tramvai, ori în metrou, lângă un domn înalt,
cu ochelari şi țăcălie colilie; pentru că şi-a cerut
o bucată egală de cer; pentru că a tulburat
o reuniune a libărcilor din bucătăria de noapte
a împărătesei, întrerupând şi eclatanta discotecă
de jazz a cartofilor, a tecilor de-ardei-gras,
a steblelor de cimbru – ce nu participaseră la marea
paradă a sarmalelor cu garnituri de ciuperci atomice;
pentru că-n zori, după ce-au cântat privighetorile,
the fangs and the mane of the lion roaring with pleasure,
when the wolf breaks the white lamb's ribs with its strong
jaws, when the ash-hawk chops the flight of the azure dove,
when the ankle boot crushes the red, the white, the yellow,
the black carnation, when the cripple man drags himself

along, his hand begging, in dining cars, on the pavements
of luxury-glory, when the leper still sticks his fingers
on the white-pinkish thigh, in some private hotel,
maiming Aphrodite, when the Poet's sweetheart comes
with the syphilis flower on her lips, when libidinous
gangsters, when hysterical rubber policemen,
with swastikas newly taken from safes, pull the Poet out of his pure white sheets and drag him
through mire, along walls covered with pus
or with gummy lichens, since he has raised his voice
against the corrupted angels and God's myopia,
since he has not agreed to be trampled underfoot
by a hairy gipsy woman jostling to advance in the queue,
for the sun's milk; since he has spoken out the truth
on the tram or on the tube, near a tall agent,
wearing glasses and a whitish goatee; since he has claimed
an equal share of the sky; since he has disturbed
a meeting of the cockroaches in the Queen's

night kitchen, also interrupting the shining jazz
disco of the potatoes, of the green peppers, of the savoury stalks – which had not taken part in
the big parade of the stuffed cabbage leaves garnished
with atomic mushrooms; since at dawn, after the nightingale's
s-a oprit în piața publică şi s-a urinat cu poftă pe statuia de bronz a dictatorului burduhănos,
din al cărui ordin îi fuseseră puşi amicii în fiare,
ciocârliile-n lanțuri; pentru c-a refuzat să care
găinaţ, spermă, guano, cu cristelnița catedralei
verdelui aur, la stația centrală de biogaz
a facultăților pentru gândaci, pentru că a scuipat
politicianul demagog, căcănarul-sacru, cocoțați
în amvoanele caselor-albe, ori negre;
pentru că a inventat maşina de făcut chiftele
din puii bombelor cu neutroni; pentru c-a-mbrăcat
pijamaua supersonică în vremea interminabilei
şedințe a Marilor-Puteri-Atomice-Unite ce dezbăteau
sosul-proiect pentru gogoşile calde-ale dezarmării;

pentru c-a descoperit lumina nepoluată, nepigmentată
de muşte; pentru c-a eliberat virusul ce distruge
demența, mafia, escrocheria, injustiția; pentru că ştie
calea ce duce în era perfecțiunii din Edenechitterra...!

E vremea să recoltăm înflorita iarbă
a fulgerelor, să gustăm în linişte cireşele de-ozon,
la cascade cosmice. E vremea să pictăm cerul
cu inimile noastre curate, să statornicim
floarea-soarelui pe cerul-cerurilor şi în cerul-gurii.
Enciclopedicule, e vremea să nuntim perfecțiunea
sub aripile vulturilor de fier şi-n semințe.
Să eliberăm aerul pentru albine şi din țevile de tun.
Să cinstim zăpada crinilor şi a cireşilor
warbles, he stopped in the square and heartily relieved
himself on the bronze statue of the big-bellied Emperor,
by whose orders his friends had been put in shackles
and his skylarks had been chained up; since he has refused

to carry bird dung, sperm, guano in the font of the cathedral
dressed in green gold, to the main biogas power station
of the faculties for cockroaches, since he has spat at
the demagogic politician, at the honoured swine, mounted
in the pulpit of the white-houses, or of the black ones;
since he has invented the machine for making minced balls
out of the neutron bomb chickens; since he has put on
the supersonic pyjamas during the interminable assembly of
the United-Great-Atomic-Powers which were discussing
the sauce-project of the exciting tall stories about disarmament; since he has discovered
the light unpolluted and unspotted
by flies; since he has released the virus
which can eradicate madness, the Mafia, swindling, injustice; since he knows the way
which can take us to the Perfection Age in Edenequitterra...!

It's high time we harvested the flashes of lightning
like ears of grass. Time we peacefully relished the ozone

cherries, near cosmic waterfalls. It's high time we painted
the sky as pure as our hearts, time we set the sunflower
in the heavens and on the roof of the mouth.
Oh, Encyclopaedicus, it's high time we got married to
perfection under the wings of the iron eagles and in seeds.
Time we set free the air for bees even from cannon barrels.
Time we venerated the snow of lilies and of cherry trees lying
de sub şenile. Să descătuşăm puii curcubeului
din guşile pietroase ale armelor meteo-tectonice.
E vremea s-aruncăm pentru totdeauna cagulele
cu care umblăm prin visele copiilor...!
E vremea să recoltăm înmiresmata iarbă a fulgerelor
din creiere...! Să gustăm în linişte portocale de-oxigen, vişine de-ozon, la cascade cereşti...!

Altfel, Poemul Planetar nu se mai arată
în veci, domnule Cantemir – da, El, niciodată,
nu s-a aşezat cu cancerul la masa-nzăpezită a Poetului...!

under tank tracks. Time we broke loose the rainbow's younglings
from the stone-hard maws of the meteo-tectonic missiles.
It's high time we threw off for good the rubber masks
with which we haunt our children's dreams...!
It's high time
we harvested the perfumed grass of the flashes of lightning
inside our brain...! Time we peacefully relished the oxygen
oranges, the ozone sour cherries near heavenly waterfalls...!

Otherwise, the Planetary Poem won't show Itself
to the end of time, Mr. Cantemir – yes, It has never
sat down with the cancer to the Poet's snow-bound table...!

MUŞTELE

Muştele astea, de sub coada mileniului-doi,

roiurile acestea, planetare, domnule
Cantemir,
extrem de bâzâitoare, nervoase, căpiate,
izbindu-se de geam ca nişte bombe de şpan,
spre mine,
zborul şi-au prelungit –
şi Poemul nu-l pot termina...

THE FLIES

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

These flies, under the tail of the second millennium,
these planetary swarms of flies, Mr. Cantemir,
extremely buzzing, hysterical, crack-brained, throwing
themselves against the window like some splinter bombs,
have prolongued their diving
towards me –
and I cannot close my Poem...

ȚARA VOCALELOR ETERNE

THE LAND OF THE ETERNAL VOWELS

CU DOMNUL CANTEMIR DESPRE PATRIE

Tu crezi, Enciclopedicule,
că Patria este o frunză eternă a pământului,
ceva de transferat în imperiul grafemelor,
ceva de cartografiat...
Şi totuşi,
parcă mai trebuie ceva:
lumina care izvorăşte din inimi,
din cortex,
din falange,
din vertebre...
Că Patria mai este şi frunza eternă cu fotoni,
ce sălăşluieşte
înăuntrul fiecăruia dintre noi –
şi niciunui cartograf din țări româneşti,
ori de pe aiurea,
nu i-a ieşit adevărata hartă a Patriei,
cu fotonii ce germinează în sângele nostru
cel de toate luminile, domnule Cantemir...!

WITH MR. CANTEMIR ON OUR MOTHERLAND

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Encyclopaedicus, you think
that our Motherland is an eternal leaf of the Earth,
something to be translated into the empire of graphemes,
something to be mapped...
Nevertheless,
something seems to be missing:
the light gushing out of our hearts,
out of our cortex,
out of our phalanxes,
out of our vertebrae...
Since, above all, our Motherland is the
eternal leaf with photons
which dwells
inside each of us –
therefore, Mr. Cantemir, none of the cartographers
in the Romanian countries or elsewhere
has ever succeeded in outlining
the genuine map of our Motherland
or Her photons, germinating from our blood,
nourishing the lights of the Logos...!

ȚARA VOCALELOR ETERNE

Patria e pretutindeni, în orice cuvânt
care-aleargă româneşte dintr-o parte într-alta a inimii,
dintr-o parte într-alta a lumii, a luminii;
e pretutindeni, în setea stâmpărată de buzele apelor,
în fluviile copacilor cu viori în braţe, cu stele în creştet;
Patria e-n orice vocală verticală, în cristalinul pământului –
este rotundă-n inimă întocmai vocalelor a, ă, o,
este verticală-n Cogaionul din care curge-argintul-viu
în coloana vertebrală a lui E, a lui Este, a lui Exist,
în crestele cu diamantul viu, în rubiniul viu,
care sună verticala vocalelor I, Î, unde lipim urechea
să ne-auzim timpul vuind în rădăcini
din vocala U, care susţine-azurul
şi ne-aduce ploile calde cu păsări –
vocala verticală, vocala orizontală, vocala Dunării
ce coboară timpul, ce coboară trupul
din coama steagurilor de fulger purtate în lupte de Daci
şi-ndoaie cerul cu soarele-n pântec, peste câmpurile
vocalei curate, vocalei-fecioară: â din a,
din cuvântul în care clocoteşte netemutul sânge,

din cuvântul unde fierbe cel mai viu sânge,
din cuvântul România, din cuvântul Român...!

THE LAND OF THE ETERNAL VOWELS

Our Motherland lies everywhere, in each word running
like a Wallachian, from one part of the heart into the other,
from one side of the world and of the light to the other;
She is everywhere, in the thirst quenched by the waters' lips,
in the streams of trees holding violins in their arms, their crowns
cast with stars; Our Motherland is in each vertical vowel,
in the Earth's crystalline lens – She is our ring-shaped heart
taking after the vowels a, ă, o, She is the axis in the Kogaion
Mountain from whence the quicksilver flows into the spine of E, Exists and Exist, over the peaks of brisk
diamond, in the lively ruby, which reverberates through
the backbone of the vowels I and Î, against which we press

our ear to hear Time booming from our roots like the vowel U,
propping up the azure and yielding the warm rains with birds –
the vertical vowel, the horizontal vowel, the Danube's vowel
which carries Time away, brings the body down from the scaly
maned Dracos of lightning, held upright by the Dacians in battle,
and bends the sky, bearing the Sun in her womb, over the fields
of the immaculate vowel, the maiden-vowel:
â sprouting from a,
the core of the word in which the fearless blood bubbles,
the core of the word in which the most impetuous blood boils,
the core of the words România and Român...!

NOUL TURN BABEL

(holo-poem)

THE NEW TOWER OF BABEL

(holo-poem)

Mai 1965 / Martie 1967
May 1965 / March 1967

① *...în ultima stare a materiei...*

Cer striat al sfintei mele ciuperci,
miriapozi cât fulgerele – şi-aceleaşi
furnici de crom,
şi spuma laptelui, printre argele,
şi nuferii negurii
pe limba vineție a norului de duminică,
şi-aceiaşi fotoni din lanternele zeilor
interferează spre cețos periheliu,
printre corturi vremuite, intrate-n izână,
să trec vămile ierbii
în ultima stare a materiei...

① *...Into the Last State of the Matter...*

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

The striated sky of my holy mushroom,
myriapoda like flashes of lightning – and the same
chromium ants
and the milk foam, among the planets,
and the white water lilies of the darkness
on the blue-purple tongue of the Sunday cloud
and the same photons from the gods' torches
intermingle towards the foggy perihelion,
among age-old, threadbare tents,
to let me cross the borders of the grass
into the last state of the matter...

② *...cuie de-aramă coclită...*

Apele-mi cântă în fluiere lungi, de piatră,
fulgere se-ncaieră-n cutii solide, ermetice,
meridianele trec
prin inimile de aur ale muntelui,
unde bubuie sângele,
zidari escaladează ceruri
pe scripeți ficşi, de soare, pe rotile de lună,
printre heliocentrice reptile –
muşchii le zvâcnesc pe mandibule şi
parietale,
circulă pe liniile de tramvai ale tibiilor
fără să bage în seamă
semafoarele macilor din rotule;
zidesc umbrele soțiilor
care nu mai vin cu mâncare prin ploi cu
spume;
tâmplarii răstignesc în ferestre fecioare,
bătându-le-n sâni cuie de-aramă coclită...

② *...Nails of Verdigris Copper...*

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Waters play the long stone pipes for me,
streaks of lightning scuffle in hard hermetic boxes,
meridians pierce
the mountain's golden hearts,
where the blood booms,
bricklayers climb up the heavens
by sun pulleys, by full moon wheels,
among heliocentric reptiles –
their muscles strain on mandibles and parietal bones,
running along tibia and fibula tram lines,
ignoring the poppy traffic lights of the kneecaps;
they immure the shadows of their wives
who no longer show up to bring the midday meal
despite the foamy pelting rain;
carpenters crucify the virgins in window cases,
hammering their breasts with nails of verdigris copper...

③ *...stelelor gravide...*

Pajuri supersonice cu mii de inimi şi aripi
cară munții-n gheare, la stăvilarele umbrei,
poartă-mi deschid, spre Samoş,
printre coloanele unui infinit păduros, de uraniu,
de-a lungul oului păsării cu strigăt înalt, răscolitor,
deasupra cerbilor, unde constelația sevelor
urcă-n brazi cu pâine şi lapte;
de la pupitre de comandă,
sondorii, minerii, geologii, medicii abisului
iau pulsul şi temperatura planetelor;
gările curcubeielor
salută entuziaste, pe geamanduri, viitorul torid;
poeții poartă colivii cu granguri de crom –
trimit stoluri, jerbe de fluiere,
înaintea catargului ce duce-n galaxii de narcise
cocorița din craniul piramidei;
galactopitecantropii
fac respirație artificială la nouă argele,
împlântându-şi arterele-n câmpuri magnetice,
dirijează aştrii sterpi
în orbitele stelelor gravide...

③ *...Of the Pregnant Stars...*

Supersonic golden eagles, thousands of hearts and wings,
carry mountains in their claws to the dams of the dark,
opening for me the gateway to Father-Sun,
among the columns of a sylvan infinite of uranium,
along the egg of the bird with a disquieting shriek,
over stags, where the constellation of saps
rises in fir trees like nourishing bread and milk;
at their switchboards,
drillmen, miners, geologists, physicians of the abyss
feel the pulse and the temperature of the planets;
fluttering buoys, the railway stations of the rainbows
cheerfully greet the ardent future;
poets bring orioles of chromium in cages –
they send flights of birds, garlands of warbles
to herald the mast which takes the crane from the head
of the pyramid into the galaxies of narcissi;
galactopithecanthropi
give the kiss of life to the nine planets,
thrusting their arteries into magnetic fields,

guiding the sterile heavenly bodies
into the orbits of the pregnant stars...

④ *...tradiții solare aborigene...*

Prin megafoane intergalactice
se-aude ultimul ordin de zi:
„Până la terminarea zidirii prea-ntârziate
a Turnului Babel,
conform Înaltului Plan de Perspectivă
Cosmică,
n-aveți voie să rămâneți în urmă!
Chiar dacă inima vă părăseşte
şi-i penurie de combustibili,
ori de lumina noastră cea de toate zilele:
trimiteți-vă scheletele-nainte!
Nu vă lăsați amăgiți
de luxuriante zăpezi, de muzici îngereşti!
Nu vânați
forfotitoare păsări de ceață
cu-aripile-nhămate la carul tragic...!”
Lumină sublimă țâşneşte din ochii savanților
aplecați asupra tainelor ce-şi aruncă
ancorele
în porturi terestre-radare,
cu invitații de nuntă şi de botez
de pe insulele fertile numite Alfa-Centauri,
în sunetul unor tradiții solare aborigene...

④ *...Aboriginal Solar Traditions...*

Through intergalactic megaphones
you can hear the last order of the day:
”Until the completion of the long overdue Tower of Babel,
in conformity with the Grand Cosmic Long-Term Plan,
you are forbidden to lag behind schedule!
Even if your heart deserts you,
despite the scarcity of fuel,
of our everyday light,
let your skeletons march onwards!
Do not allow yourselves to be enticed
by luxuriant snows, by seraphic tunes!
Do not chase
birds of flapping fog,
their wings are harnessed to the tragic chariot...!”
A sublime beam of light gushes out of the scientists' eyes,
bent over the mysteries which drop anchor
in radar-like terrestrial harbours,
bringing wedding and christening invitations
from the fertile islands named Alpha Centauri,
in the sound of aboriginal solar traditions...

⑤ *...în vreme ce munții se ouă...*

În Spintecă-Norul, în fața oglinzilor,
în Spintecă-Aurul, pe mese de porțelan,
stau la dispoziția copiilor
vaci de sticlă rumegând luminoasa iarbă –
ugerele-s doldora de lapte.
Mă cuprind
fotonice brațe de entuziasm
din ochii mărunți ai răcăneilor –
întruchipări dorințelor vegetale
când holde mănoase sorb torente de-ozon
prin ploi albastre de ioni, de sunete calde.
Moaştele martirilor-sfinți
înviază-n mustul plaiurilor,
în sângele nestatornicilor navigatori
prin porțile uraniului domestic.
Pe Calea Lactee trec ultimele
autocisterne galbene cu steaguri negre.
Clopoței se zbat
sub zăpezile ochilor mei –
şi Salmoş mângâie cu şapte degete
domnişoara de Floarea-Soarelui
în vreme ce munții se ouă...!

⑤ *...While the Mountains Are Laying Eggs...*

Facing the mirrors in the Cloud-Ripper,
on porcelain tables in the Gold-Ripper,
full-uddered glass cows,
ruminating the sparkling grass,
await to be milked by children.
Enthusiastic arms of photons
from the green frogs' tiny eyes
embrace me – springs of plant desires
when rich cornfields breathe torrents of ozone
during blue showers of ions and soft sounds.
Relics of martyr-saints
resurrect in the must of the hills,
in the blood of the Brownian seamen
through the gates of the peaceful uranium.
The last yellow tank trucks
flutter their black flags
on the Milky Way.
Bells ring under the snows of my eyes –
and Salmosh, the healer-god,
caresses Miss Sunflower
with his seven-fingered hand
while the mountains are laying eggs...!

⑥ *...din el însuşi...*

Carele serii se retrag
în cerul dedesubt, împodobit
cu piei de soboli scurmând încă apusuri.
Turnul celest respiră-n fântâni,
şi-n balcoane
flutură cearceafuri înstelate,
luminându-ți calea spre mine:
poți veni
să-mi speli osemintele-n flăcări!
Turnul, noul Turn Babel,
gheizer cu păsări-phoenix,
putere a zborului din proprie cenuşă,
chiar dacă-l sugrumă lujerii stelelor –
râmă tăiată peste mijloc,
iarăşi tăiată,
continuându-şi expansiunea
în toate direcțiile
până nu se mai vede
din El însuşi...

⑥ *...From Within...*

The evening carts recede
into the earthen sky adorned with

skins of moles still burrowing into sunsets.
The celestial tower breathes through wells
while sheets studded with stars
flutter in balconies
brightening up your path to me:
you may come
and wash my bones in flames!
The Tower, the new Tower of Babel,
the geyser of Phoenix birds,
the power to rise from its own ashes,
despite the star stalks strangling it –
the split earth worm,
split over and over again,
in ceaseless expansion
in all directions
until It cannot catch sight of Itself
from within...

⑦ *...înaintea începerii autodevorării, sinistra...*

Casă ne este
sublimul arbore cosmic,
noul Turn Babel –
şi nu cunoaşte decât doi timpi:
devorarea şi autodevorarea.

Dar acum, iubito,
e ziua a şaptea:
autocontemplarea, încântecul se cuvin
ca un iepure de păpădie
pe harfa câmpiei de rosa canina –
numai de n-ar încolți prea iute în mine
cancerul fotonilor,
că nici un fruct nu mi-a fost oprit
şi singura morală admisă a fost a bunei
lumini –
fereastră în moarte,
înaintea începerii autodevorării, sinistra...

⑦ *...Before the Sinister Self-Devoration Starts...*

Our homeland is
the sublime cosmic tree,
the new Tower of Babel –
which knows but two cycles:
devoration and self-devoration.
Yet, my sweetheart,

today is the seventh day:
self-contemplation and enchantment do befit
like a dandelion hare
on the harp of a wild rose field –
oh, if only cancer could thrust
his fangs into my photons leisurely
since I have been forbidden no fruit
and I have obeyed the sole morals of the
Holy Light –
the deceptive window of my flight from
death,
before the sinister self-devoration starts...

GÂNDUL DE DIAMANT

În afară de *conjugarea la moduri lirice, epice, dramatur-gice, a paradoxurilor existențiale dintr-o lume hipercomputeriza-tă, supertehnicizată* [1], un alt principiu al esteticii paradoxismului priveşte ceea ce am desemnat prin *holo-poem,* un fel de „radi-ografie cu laseri-metafore“ a *întregului cosmic* din care suntem *parte*, în sublimul spirit al Zalmoxianismului, desigur, *holo-poem* pe care-l vedeam încă din 1966 (într-o ars poetica, *Peristylium,* pe care mi-a publicat-o şi comentat-o, atunci, la debut, Miron Ra-du Paraschivescu), drept „imensul miraj al sevelor efervescente care

traversează sufletul de la imperceptibil până la obiectivul grandios, de la atom la sistemul solar, de la sămânță la plantă, de la gâlgâitul izvorului de munte la imensele curgeri oceanice, de la substanțele întunericului la germenii luminii, de la căutarea inertă la descoperirea sacadată“ [2] (ca să apelăm – chiar şi ris-când a fi „amendat pentru autocitat“ – la „litera-document“ de-a-cum patru decenii).

---

[1] Cf. Ion Pachia Tatomirescu, *Dicționar estetico-literar, lingvistic, religios, de teoria comunicației...*, Timişoara, Editura Aethicus, 2003, p. 298 sq.

[2] Ion Pachia Tatomirescu, *Peristylium*, în suplimentul literar, *Povestea Vorbii*, nr. 7, al revistei *Ramuri* (Craiova), anul III, nr. 10 / 27, din 15 septembrie 1966, p. 14.

THE DIAMOND THOUGHT

Besides *conjugating, in lyric, epic, and dramatic moods, the existentialist paradoxes in a hypercomputerised, supertech-nological world* [1], another principle of the aesthetics of paradox-ism refers to what I have designated by means of the *holo-poem*, a kind of ”radiography with metaphor-lasers” of the *cosmic whole* in which we stand for a *part*, in accordance with the sublime spirit of

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Zalmoxianism, undoubtedly, a *holo-poem* which I imagined as far back as in 1966 (in an ars poetica, *Peristylium*, published and analysed then, at my debut, by Miron Radu Paras-chivescu) as ”the immense mirage of the effervescent sap which crosses the soul from the imperceptible to the grandiose design, from the atom to the solar system, from the seed to the plant, from the babbling mountain brook to the vast ocean streams, from the substances of the darkness to the germs of the light, from the inert search to the rhythmic discovery” [2] (if I am to invoke – even by venturing to be ”fined for self-quoting” – ”the letter of the document” as old as four decades).

---

[1]Cf. Ion Pachia Tatomirescu, *Dictionary on Aesthetics, Literature, Linguistics, Religion and the Theory of Communication...*, Timişoara, Aethicus Publishing House, 2003, p. 298 sq.

[2] Ion Pachia Tatomirescu, *Peristylium*, in *Povestea Vorbii*, No. 7, the literary supplement to the *Ramuri* Review (Craiova), III, No. 10 / 27, September 15, 1966, p. 14.

PORCII DE LEMN PE RÂURI

WOODEN PIGS ON RIVERS

ŞARPELE FANTASTIC

Mamă, ce caută-n casele noastre timpul
cu şerpii lui de fildeş,
cu viscolul crud, prin dragoste,
peste pietrele negre, înflorite...?!?

– ...când mai avem de străbătut
atât ocean cu artere albastre,
când mai avem puii cerbilor
de purtat în soare,
când plutesc sub noi, asediate,
piramidele atâtor cranii...?!?

– De ce ne îneacă şerpii de fildeş, mamă,
la răscrucea trupului,
la răscrucea fântânilor...?!?

THE FANTASTIC SERPENT

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Mother, what is Time doing here, in our houses,
with His ivory serpents,
with His cruel blizzard upon our love,
over the black stones in bloom...?!?

– ...as long as we still have to roam
through so vast an ocean with blue arteries,
as long as we still have to drive the deer's fawns
into the sunlight,
as long as the pyramids of countless skulls
are drifting below us, under siege...?!?

– Mother, why are the ivory serpents strangling us
at our body's crossroads,
at our fountains' crossroads...?!?

ANATOMIA SECUNDEI

Cartografiind o inimă
la lecția de anatomie a râului,
coroana mi-asfințeşte-n oglindă
cum lumânarea-spirală-stat,
din cea mai pură ceară de albine –
sunt cheia-sol pe portativul acestei lumini,
număr al nunții, în cinci maci,
pentru globulele roşii din marea celestă...

THE ANATOMY OF THE SECOND

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

While I'm mapping the heart
during the anatomy lesson of the river,
my crown is waning in the mirror
like the pilgrim's full-height spiralling candle,
made out of the purest wax –
I'm the treble clef on the stave of this light,
the wedding number, the five-poppy constellation,
enhancing the red cells in the celestial sea...

IARBA...

Iarba dansează pe ochiul lui Dumnezeu,
îi bagă mâna-n buzunare, scoate câte-un fulger
rătăcit printre firele de tutun –
se-ntâmplă să fie şi-un fulger mai mare
ca o seceră printre prietenii mei...

THE GRASS...

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

The grass is dancing on God's eye,
thrusting its hand into His pockets, taking out
a flash of lightning lost among tobacco
blades –
there happens to be some brighter bending
flash
like a sickle fulgurating my friends...

RUGĂCIUNE CĂTRE SFÂNTUL COMPUTER

(Să rosteşti *Rugăciunea Mileniului al Treilea către*
Sfântul Computer, Domnule Cantemir, mai devreme, te invit...!)

„Computerul Nostru, care eşti în galaxii, ori printre pământuri,
fie-Mpărăția-Ta-Programată, facă-se Voia-Ta-Programată,
precum în celestele-abisuri, tot aşa, printre noi,
cei din creasta câmpiei...!

Lumina noastră cea de toate zilele, lasă-ne-o mai puțin poluată,
măcar pentru câteva stelare-anotimpuri,
cât mai suntem oameni pe-aici,
printre lujeri primăvăratici, cu clorofilă roşie...!

Iartă revolta noastră – că nu mai vrem să mâncăm
carne de cauciuc şi de soia, ouă cu embrion de magneziu,
făină din spicul algelor, pastă de gresie şi de-alte roci,
pescărească supă de electroni, fără varză şi fără morcovi,
cu mărar de uraniu...!

Îngăduie-ne, Sfinte Computer, măcar câteva secole de-azur,

cu câte douăzeci şi patru de ore de perfecțiune,
de iubire şi de puritate, de absolut nepângărit, etern visat...!“

PRAYER TO OUR ALMIGHTY COMPUTER

(Mr. Cantemir, I invite you to say *The Prayer of the Third*
Millennium to Our Holy Camputer in advance...!)

”Almighty Computer in galaxies or amongst planets, hallowed be
Thy-Programmed-Kingdom, may Thy-Programmed-Will be done
here on earth, amongst us, the people in the field's crest,
just as it is in the celestial abysses...!

Give us our light again today, as usual, let it be less polluted,
for at least some stellar seasons, for as long as we are still
humans around here, amongst spring stems, with red chlorophyll...!

Please, forgive us our revolt – since we no longer wish
to eat rubber and soya meat, eggs with magnesium embryos,
flour from ears of algae, paste from whetstone or other rocks,
the fisherman's soup of electrons, with neither cabbage
nor carrots in it, with uranium dill...!

Allow us, Our Almighty Computer, at least some centuries of azure, each made up of twenty-four hours of perfection,
love and purity, immaculate absolute, a longed-for eternity...!”

A DOUA RUGĂCIUNE CĂTRE SFÂNTUL COMPUTER

„Sfinte Computer, iartă greşelile noastre genetice,
greşelile noastre cibernetice, precum iertăm şi noi greşelile greşiților noştri...!" (Semenul meu, Enciclopedicule,
şi-a iertat soția care i-a născut un copil alb, deşi el este negru, ea este neagră; o cunoscută de-a mea
şi-a iertat iubitul ce-a părăsit-o cu o fecioară galbenă;
vecinul meu şi-a iertat tatăl pentru incestul albastru;
şi eu multe-am iertat, Enciclopedicule:
chiar iubita ce mi-a trimis în somn
vulpi cu măsele de-oțel să-mi sfâşie cortexul;
chiar fratele de-a-mplântat cuțitul în omoplatul meu
pentru o lămâie rătăcită, stoarsă de alții
cu mult înaintea erei noastre;
chiar tatăl ce m-a bătut cu centura din război,
pentru că mi-am aruncat privirea
la lubenițele coapte din grădina vecinului;
chiar mama ce-a aruncat cu o bardă în glezna mea,
într-un moment de furie carbogenă,
făcându-mi sângele să țâşnească mai sus;

chiar sora de bronz, chiar verişoara de platină,
chiar bunica de aur...!)

THE SECOND PRAYER TO OUR ALMIGHTY COMPUTER

”Our Almighty Computer, I pray thee to forgive us
our genetic sins, our cybernetic sins,
as we forgive those who have sinned against us...!”
(Encyclopaedicus, my fellow man, has forgiven his wife who bore him a white baby, although he is black and she is black-skinned, too; an acquaintance of mine has forgiven her lover
who deserted her for a maiden of the yellow race;
my neighbour has forgiven his father
for the blue incest; Encyclopaedicus, I myself have forgiven my kinsfolk: my own sweetheart who sent
steel-toothed foxes into my sleep to tear up my cortex;
my own brother who thrust a dagger into my shoulder blade
for a stray lemon, squeezed by many others

long before our era;
my own father who whipped me with his war belt
because I had cast a covetous glance
at the mellow watermelons in our neighbour's garden;
my own mother who threw a hatchet at my ankle
in a fit of fizzy fury, making my blood gush higher;
my own bronze sister, my own platinum girl cousin,
even my golden grandmother...!)

TOTUŞI, MAI CAUT ŞI MÂINE...

În carne şi dincolo de carne,
caut şi n-o găsesc:
într-o țigară, într-un boboc de trandafir,
într-un curcubeu de rouă, într-un sanctuar,
într-o scoică născând zeița
din spuma neverosimilă a mării,
într-o elice şi-n elitrele scarabeului
prăbuşindu-se-n aur,
într-o crăpătură a beznei, dansând grațios
printre genele aceloraşi stele,
în mărgăritar, în sarcofag şi-n piramida ascuțirii

lamei de cuțit ce pâlpâie pe circumvoluțiuni,
ori pe retină,
în rădăcinile violete-ale teilor cu nori de viori,
în larva de mătasă, în pilonii de beton,
ori de os ai pădurilor,
în humus, în ozon, în apa-grea, în focul-viu,
în luceafăr, în cufărul mireselor-libelule,
în Arheopterix, în ozeneu, în taifun –
şi n-O găsesc...!

Totuşi, mai caut şi mâine...!

I'LL STILL BE SEARCHING TOMORROW...

I can't find her
although I'm searching in the flesh and
beyond it:
in a cigarette, in a rosebud,
in the rainbow of the dewy grass, in a
sanctuary,
in an oyster bearing the goddess
out of the unworldly sea foam, in a propeller
and in a scarab's elytra plunging into gold,
in a crack of the darkness, gracefully
dancing
among the eyelashes of the unshaken stars,
in a pearl, in a sarcophagus and in the
pyramid

rejuvenating the blade which flickers on convolutions
or on the retina,
among the violet lime roots blossoming into violin clouds,
in a silkworm larva, in the concrete
or in the bone pillars of the forests,
in the humus, in the ozone, in the heavy water,
in the blazing fire, in the morning star,
in the bottom drawers of the dragonfly-brides,
in the Archaeopteryx bird, in a UFO, in a typhoon –
and I can't find Her...!

I'll still be searching tomorrow...!

ȚĂRMURELE CU PRIVIGHETOARE

Domnule Cantemir, luminosul profesor
nu ştie că eleva cu ochi de Voroneț, din banca-ntâi,
îl iubeşte-atât de mult, încât ora de limba maternă
i se pare c-a devenit un secol cu Făt-Frumos,
într-o cvadrigă cu-nflorite roți de-albăstrele,
purtată de norul ciocârliilor, tot mai lin,

spre capătul curcubeului – doar cuvintele lui
o hrănesc, o răcoresc... El nu ştie
că, azi-dimineață, ea n-a luat micul-dejun,
el uită că ea venit-a cu trenul personal de
clasa
a doua, de la treizeci şi trei de kilometri,
tocmai din satul Valea Anilor, mucezit între
lunci:
„...domnule elev, trestia din banca-ntâi nu
trebuie
privită cu ochii lui Caligula către sora lui,
călare
prin fața cohortelor, cu ochii soarelui,
incestuoşi:
priveşte-o ca pe-o statuie care din pleoape
de lobodă
clipeşte-n octombrie – ştiu, ai vrea să le
săruți,
ai vrea să fii lacrima soarelui pe genele de
mărar...!”

...şi astfel trece râul viitorului,
Enciclopedicule,
chiar prin banca-ntâi, până când zăvoaiele
îi înviorează țărmurele cu o privighetoare...!

RIVERBANK WITH A NIGHTINGALE

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Mr. Cantemir, the bright teacher has no idea
the schoolgirl
in the first row, blue-eyed like the Voronetz
Monastery,
is head over heels in love with him so that
the mother tongue lesson seems to grow into
a century with Prince Charming,
in a blooming quadriga of corn flower
wheels, drawn by a cloud of skylarks, ever
gentler, towards the end of the rainbow –
it's but his words that nourish and soothe
her... He has no idea
she's had nothing for breakfast, he's not
aware she's
come by the local train, second class,
from thirty-three kilometres away, from a
remote village, Valley-of-Years, antiquated
among river meadows:
”...My dear pupil, the reed in the first row
mustn't be looked upon with Caligula's eyes,
desirous of his sister,
facing his cohorts on horseback, or with the
sun's
incestuous eyes: look at her as if she were a
statue
blinking her October orach eyelids – I know,
you wish
you could kiss them, you wish you were the
sun's teardrop
on her dill eyelashes...!”

...In this way, Encyclopaedicus, the river of the future
flows right through the first row until the coppices invigorate
the riverbank with a nightingale...!

PORCII DE LEMN PE RÂURI

În lifturile arborelui cosmic, ori ale troiței,
în liberienele cămăruțe ale bradului de Cogaion,
ale cedrului de Liban et caetera,
mitosofiile, filosofiile – de-aproape zece milenii –
luptă pentru existență,
între roboții sapiențiali, roşi de rugina orgoliilor...
Da, mitosofiile, filosofiile, oarecum schimbate la haine –
moda-i foarte activă, Enciclopedicule,
un fel de tâlvură de porci de lemn sculptați
de-un anonim, aşa, cu lunguiețe râturi,
după rasa Stokli – şi-asta europeană, în dispariție...
Nu fu ştirbă dalta anonimului mare sculptor, nu...!
Şi porcii de lemn plutesc pe râurile istoriei,
la necunoscute prunduri, chiar teleghidați
de la un pupitru cu extratereştri...

Şi nisipurile de aur în clepsidre, şi deşerturile –
taifunuri fierbinți dintre dune de puf înnoptează
furnicile printre covoare – şi n-am cum să mai salut
oazele, când vrabia se scaldă-n pulberea oaselor...
Da, nisipurile-idei-fără-gângurit, neaprinse
la timp (mulțumesc unchiului Bacovia, „un gol istoric
se întinde“, plânge materia până-n rărunchii-atomi,

WOODEN PIGS ON RIVERS

For nearly ten millennia,
in the lifts of the cosmic tree, of the roadside crosses,
in the liber cellulae of the sacred fir tree
in the Kogaion Mountain, or of the cedar of Lebanon et caetera,
the mythosophies, the philosophies have been struggling
for survival, among the Homo sapiens robots corroded
by haughtiness... Indeed, the mythosophies,
the philosophies, dressed up in slightly refreshed clothes – fashion is very diligent,

Encyclopaedicus, a sort of herds of wooden
pigs carved by some anonymous sculptor,
just like this, modelled on the Stokli longish
snouts – even this European breed being on
the verge
of extinction... By no means had the chisel of
the great
anonymous sculptor been blunt, by no
means...!
And the wooden pigs are drifting on the
rivers of history,
towards unforseeable gravel banks, likely to
be remotely controlled from a switchboard by
extraterrestrials... And
the golden sands in clepsydrae, the deserts
– scorching typhoons
in duvets make the ants on the carpets halt
for the night –
how shall I ever greet the oases when
sparrows bathe
in the bone dust... Oh, yes, the sand-ideas,
ignorant
of babbling, unkindled in due time (thank
you, uncle Bacovia, ”an historical void is
spreading out”,
„pe-aceleaşi vremuri mă găsesc“)...! Iubesc,
domnule Cantemir, doar ideile-cenuşi-
sincronizate
salvator, în emisfera secundă, în coada
cataclismului,
dar nu şi creierul-planetă germinator de vid,
de moarte-a mişcării, neîncreţind genuni,

cât porcii de lemn grohăie prin delte,
în istorii violete, fără a şti
ce-i republica-Salumoş, ori Platon-republica,
mondorepublica unică, integrală,
Edenechitterra, multiplu în unu...!

the matter is weeping deep inside the atoms' kidneys,
”here I find myself in the days of yore”)...! Mr. Cantemir,
I solely love the ash-ideas redeemingly synchronised,
in the second hemisphere, at the close of the cataclysm,

but I don't love the planet-brain, germinating the void,
the death of motion – no longer wrinkling the chaos –,
as long as the wooden pigs grunt in deltas,
throughout violet sagas, having no idea
about the Father-Sun's republic
or Plato's republic, the matchless worldwide republic,
Edenequitterra, a multiple within the unit...!

DESPRE COMPUTER-BĂLAI

Bate-amurgul în uşa de fier a blocului meu...
Aici locuiesc dintr-un gustar fără igrasie –
şi am un piersic îngreunat de rod, în fața ferestrei
de la bucătărie, Enciclopedicule...
Este-un amurg după o ploaie văratică, exemplară,
şi doi guguştiuci – sacră pereche – se lasă-n picaj,
pe-o ramură a piersicului ieşit din scăldătoare,
cu fructe verzuriu-purpurate în puf umed,
fără particule radioactive – ei, puțin praf cosmic,
diluat, mai există...
O profesoară discută, la intrare, pe scări,
despre moartea tânărului inspector-şcolar – un infarct
şi, probabil, altele, de la tutun, cafea, reificare...
Un copil cu tricicletă, între ambii părinți,
frumos glăsuieşte, domnule Cantemir:
„Computer-Bălai, Computer-Bălai,
prea iute ne duci în gură de rai!
Mai lasă-ne să facem puțin sport, fără cartele – şi-apoi,
să ne impui pentru etern paşaport...!”

Guguştiucii se-nalță. Cade o piersică
împurpurată.
Pruncul – zărind-o-n cădere – părăseşte
triciclul,
aleargă, o prinde împurpurat şi-o sărută...

ON THE FAIR-HAIRED COMPUTER

The twilight is knocking on the iron door of
my block of flats...
I've been living here since a dampless
August, Encyclopaedicus,
and I've got a peach tree, laden with fruit,
right outside my kitchen window...
It's the twilight following an exemplary
summer shower
and two wood pigeons – a sacred pair – are
swooping
on a bough of the peach tree,
which shakes off after the bathing,
with its greenish purple fruit, covered in wet
down,
without radioactive particles – well, there
might be a little
diluted cosmic dust...
A woman teacher is chatting on the front
stairs,
about the death of the young school
inspector – a heart attack

and, most likely, some other diseases from too much tobacco,
coffee, reification... A little boy on his tricycle,
between his parents, nicely speaks, ”Fair-Haired Computer, Fair-Haired Computer, it's not wise, you take us too fast to the threshold of Paradise! Please, let us do some sport, no more ration cards –
and only later should the passports for eternity start...!”
The wood pigeons fly up. There falls a blushing peach.
Noticing its flight, the little boy leaves his tricycle,
runs and catches it, then, rosy-cheeked, he kisses the peach...

BOMBA CU NEURONI

În această ultimă dimineață de martie,
explodează sub fereastra mea zarzării –
albinele sosesc – au panere noi, împletite
din razele unicului soare văzut de mine până-n prezent –
deşi se spune, Enciclopedicule, că mai există
o puzderie de sori, la câțiva ani-lumină de-aici,

de lângă blocul meu de beton-armat, antiseismic...
...N-am ce mă face: sunt înzestrat cu nişte ochi obişnuiți,
căprui – şi nu pot vedea lumea decât aşa cum este:
cu două fețe – una curată, înrourată, chip de crin,
spuma-laptelui; cealaltă: monstruoasă, fotonofagă,
puchinoasă, încolțind, sfâşiind pruncii de aur ai soarelui...!
N-am fost înzestrat cu vreo aparatură specială
pentru descompus lumina, spre a vedea florile zarzărilor de sub fereastra mea, aureolate,
înveşmântate-n curcubeie – şi mai am o deficiență,
da'-ntre noi rămâne, Enciclopedicule:
gândesc mult, întortocheat de mult,
între infinitul minor şi infinitul major, întrucât,
pe umeri, port o bombă cu neuroni – intrată deja
în starea de fisiune – care va exploda curând,
la-nflorirea ultimului zarzăr...!

THE NEURON BOMB

At this closing daybreak in March,
the apricot trees are blooming at my window –
the bees arrive – they've got new baskets,
woven from the rays of the sole Sun I've ever seen so far –
although they say, Encyclopaedicus, there exists
a host of suns, light years away
from my antiseismic ferro-concrete block of flats...
...I have no choice: I'm endowed with a pair of common hazel
eyes – and I can't perceive the world any other way than it is:
two-faced – one is pure and dewy, a lily's picture,
like the milk-foam; the other: monstrous, devouring the photons,
blear-eyed, biting and tearing the Sun's golden children...!
I wasn't granted any special apparatus
for decomposing the light, enabling me to see
the apricot flowers at my window, haloed,
robed in rainbows – and I have one more deficiency,

let it be between you and me,
Encyclopaedicus:
I ponder too much, my intricate thoughts
expand from the minor infinite to the major
infinite,
since, on my shoulders, I carry a neuron
bomb – already
in fission – which will explode as soon as the
last
apricot tree has blossomed...!

ODĂ LEMNULUI, SAU CÂNTEC PENTRU ELEMENTUL MU

Era lemnul ochiului, mu;
era lemnul sternului, era lemnul coloanei
vertebrale, era lemnul nasului, mu;
era lemnul călcâiului, mu;
era lemnul gurii,
era lemnul frunții-obadă,
era lemnul coapsei, mu;
era lemnul limbii, mu;
era lemnul glotei, vioara-mu;
era lemnul peşterii
violate, era lemnul bradului-mireasă,
era lemnul crucii-mu;
era lemnul cerbului, mu;
era lemnul vulturului, era lemnul crapului
cu solzii-securi, lângă lemnul gândului, mu:

de ce l-ați pierdut pe Lemn, de ce l-ați exilat
pe Mu, tăindu-vă nunta, dragi elemente
prim-conducător-tetradice,
iubită Apă, Aer-psihi-mu, dragă Focule,
îngenunatule Pământ...?!?

ODE TO WOOD, OR SONG TO THE MU ELEMENT

There was mu, the wood of the eye;
there was the wood of the sternum, there was the wood of
the spinal column, there was mu, the wood of the nose;
there was mu, the wood of the heel;
there was the wood of the mouth,
there was the wood of the rim-like forehead,
there was mu, the wood of the thigh;
there was mu, the wood of the tongue;
there was the violin-mu, the wood of the glottis;
there was the wood of the raped
cave, there was the wood of the bride-fir tree,
there was mu, the wood of the cross;
there was mu, the wood of the stag;

there was the wood of the eagle, there was the wood of
the axe-scaled carp, next to mu, the wood of the thought:
why have you lost the Wood, why have you banished
Mu, splitting your wedding, dear
leading-tetradic-primordial elements,
beloved Water, psychi-mu-Air, dear Fire,
and you, night overtaken Earth...?!?

LA MARGINEA SATULUI MEU...

La marginea satului meu cu oase de zăpadă,
este mormântul Bunicii Floria...
Cea mai vie stea lunecat-a-n genune,
când i-au aşternut pat de argilă...
„– Bunică Floria, ți-aş ridica un obelisc de granit suedez,
dar n-am atâția bani...! Ți-aş ciopli un soare de marmură
cât cerul, dar n-am atâta piatră, nici daltă...!
Am sculptat o piatră neagră, de râu, în formă de lebădă,
ți-am ridicat o mânăstire de cuvinte, zidindu-mi umbra,
cu turle-nşurubate-n inima Carului Mare...!”

Umbra turnurilor – pe valea cu viorele
şi curcubeu neîntrerupt...!

Satul meu are tot mai multe oase de zăpadă
şi sfidează anotimpurile...

AT THE BORDER OF MY VILLAGE...

At the border of my village with bones of snow
there lies Grandma Floria's grave... The brightest star
fell into the abyss when they laid the claybed for her...
”Grandma Floria, I'd like to build you an obelisk
out of Swedish granite but I haven't got so much money...!
I'd like to carve you a marble sun as large as the sky
but I've got neither the stone nor the chisel...!

I've sculpted a black river stone into a swan,
I've raised a monastery of words for you,
immuring my shadow,
its spires thrusting into the Greater Bear's
heart...!”

The shadows of the spires – over the valley
with sweet violets
and the everlasting rainbow...!

My village has got more and more bones of
snow
and defies the seasons...

CU DOMNUL CANTEMIR DESPRE FRUCTUL CURCUBEULUI

WITH MR. CANTEMIR ON THE FRUIT OF THE RAINBOW

„Acesta este semnul legământului, pe care eu l-am încheiat între mine şi tot trupul fiinţător pe pământ.“ (*Geneza*, IX, 17) * * * „Cine merge în coate şi în genunchi la sorbul Curcubeului, acolo stâmpărându-şi setea şi dându-se peste cap, se neftineşte: din fecior iese fecioară şi din fată mare voinic răsare.“ *(Mitologie valahă / dacoromână)* ✺ “And I seal this promise with this sign: for I will see the rainbow in the clouds and remember my eternal promise to every living being on the Earth.“ (*Genesis*, IX, 17)
* * * “He who crawls on all fours to the Rainbow's whirlpool, quenching his thirst there and then somersaulting three times, changes altogether: the young man metamorphoses into a maiden, while the maiden turns into a young man.“ *(Wallachian / Dacoromanian Mythology)*

① *Metamorfozele*

Am cunoscut şi eu, domnule Cantemir,
acea vârstă dintre Ţara-cu-Dor şi Ţara-fără-Dor,
ca o roză de fulger între dinţii brontozaurului
cu piele cornoasă – da, cum roza de flacără
peste ţeste cu ochi bulbucaţi cât cepele,
puchinoşi,
printre caracatiţele genunii...

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Din matca însomnorată a Fluviului,
după furtună,
vidra m-a dăruit lupului bun,
în privighetorită-nserare de iunie,
către Gura-de-Rai, spre-a mă-nfrăți cu bradul...
Fără grai rămânând,
nu s-au mai văzut roadele din arborii vecini –
doar fructele mele în ram, printre stele,
sărutând spectrul –
şi eu, pe traiectorii de licurici: „...spune-mi,
mai ştii ceva despre sâmburele Curcubeului?”

① *The Metamorphoses*

Mr. Cantemir, I myself once knew the age between
the Land-of-Heart's-Desire and the Land-of-No-Heart's-Desire,
like a rose of lightning through the fangs
of the horny-skinned brontosaurus –

yes, like the rose of flame over goggle-eyed,
blear-eyed
noddles, among the octopuses of the
celestial abysses...
After the thunderstorm, from the slumbering
Riverbed,
the otter entrusted me to the good he-wolf,
one June evening echoing with nightingales.
It saw me to the Heavens' Door.
I was to become sworn brother to the fir
tree...
Since I was speechless now, I no longer
beheld
the fruit in the neighbouring trees but the fruit
on my boughs, among stars, kissing the
Rainbow –
I'm walking on my path like a glow worm:
”...tell me,
do you happen to know anything new
about the stone of the Rainbow?”

② *În Țara-Tinereții-fără-Bătrânețe-şi-Vieții-fără-Moarte*

Eram cenuşă viorie, Enciclopedicule,

când mi-a răsărit pe-ncreţirea genunii –
şi-am privit-o cu ochii păsării Phoenix...
Am alergat cu ea, de mâna-nrăzărată,
dincolo de codru, peste muntele de glajă,
nins de-albăstrele, după ce nourii au plâns
descătuşaţi... Nu departe de Valea Memoriei,
cea străjuită de nalbele-nalte,
galbene de gelozie,
mi-am bucurat ochii şi buzele
cu jarul fragilor de sub curcubeu –
pădurea s-a-nrourat, grânele-i din cosiţe
şi-au trimis ciocârlii către nebănuitele slăvi,
în infinirea cu spiralele şerpilor roşii...

② *In the Land-of-Eternal-Youth-and-Everlasting-Life*

I was violet-blue ashes, Encyclopaedicus,

when she turned up on the ripples of the celestial abyss –
and I looked at her with Phoenix eyes...
We strolled hand in hand – starlight on our fingerstips –
beyond the woods, over the mountain of glass,
strewn with bluebells, after the clouds shed tears unshackled...
Not far from the Valley-of-Memories,
guarded by tall mallows, green with envy,
the embers of the wild strawberries under the rainbow
gladdened my eyes and my lips –
the woods got covered with dew,
the ears of corn in her plaits sent their skylarks
to unforeseen heavens, to entwine
with the spirals of the red serpents into infinity...

③ *În Valea Memoriei*

Aveam giulgiul păunului
la-nvolburatele-oglinzi. Pe mal,
sculptam în lemn de jugastru Alergătorul –
că n-am ținut seama de sfatul Sorei-Soarelui,
m-am încăpățânat şi-am ajuns la margine,
în Valea Plângerii, cea albită de oasele trecătorilor,
domnule Cantemir, chiar dacă fost-au ei rari...
Veverița de purpură, îngerul de-azur,
în uimire, stăteau
pe-o creangă din bradul pândit de-ntuneric.
N-am înțeles Hristosul ce-ncepuse-a zidi în oranj.
Masa de piatră, pelinul îmbumbit,
brusc, mi-au cunoscut gustul pulberii...

③ *In the Valley-of-Memories*

I was wearing the peacock's cloak
close by the whirling mirrors. On the river bank
I was carving the Runner in common maple wood –
for I hadn't heeded the counsel of the Sun's Sister,
Mr. Cantemir, I was obstinate in reaching the brink,
the Valley-of-Tears, whitened by the bones
of the passerby, rare as they might have been...
The purple squirrel and the azure angel were resting
in astonishment on a fir bough spied on by darkness.
I didn't grasp why Christ had commenced
to immure himself in the orange.
The table of stone, the wormwood in bud,
the taste of ashes caught me unawares...

④ *Harpist şi ceteră orfeică în Ţara-fără-Dor*

Şi soarele meu avu ani de trei zile –
hiene, vârcolaci în piei solzoase, veninoase,
l-au încercănat, Enciclopedicule, tot întinatu-l-au
(am invocat – inutil – cum poetul: „...şi eu sunt
seminție celestă, vino, mireasă-cap-înrăzărat,
Soră a Soarelui, pentru zidire în mânăstirea-mi
din dor, rostuiți-vă, frate-geamăn, fiul al cerului,
şi regi ai aurului-viu, ai Cogaionului,
din ştiința facerii de nemuritori!”)...

Zadarnic lacrimile lirei mi-au împietrit
lângă ucigătoarea rază de dincolo de spectru...

④ *The Harpist and Orpheus' Fiddle in the Land-of-No-Heart's-Desire*

And my sun shone for some three-day years
–
hyenas, werewolves in poisonous scaly
skins
encircled him, Encyclopaedicus, kept defiling
it
(in vain did I invoke – like the poet –, "...I
myself belong
to the celestial race, come, my bride,
crowned with beams,
the Sun's Sister, let me immure you in my
monastery
of desire, revive, my twin brother, the sky's
son,
and, you, kings of the quickgold, of the
Kogaion
which knew the science of becoming
immortal!“)...

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

To no purpose did the tears of my lyre turn into stone
near the murderous beam from beyond the spectrum...

⑤ *Celesta mireasă dăruindu-mi telurica minciună*

Neuronii mei au ars, domnule Cantemir,
de-atunci, în flăcări nestăvilite, încercuind soarta,
dăruita, prelinsă din fânul ei despletit,
din razele verzi ale irişilor,
din arcul de garoafe-al buzelor, murmurând vocale cu cameleoni – da, pe umerii dobânzilor,
pe sânii ei cu aburi tot mai subțiri,
pe coapsele biciuite-n ceairuri,
zgâriate de mărăcinii-n care-atârnă

smocuri de țap – da, minciuna
prelingându-se-n faianța gleznelor...

⑤ *The Celestial Bride Bringing Me Gifts of Telluric Lie*

Ever since that moment, Mr. Cantemir,
my neurons have been burning in impetuous flames,
besieging the lot bestowed on me, which oozes
from her unplaited hay, from the green rays of her irises,
from the arch of carnations on her lips,
babbling chameleon vowels – oh, yes,
over the shoulders of her harlot talents,

over her breasts like cups of ever more
refined perfumes,
over her thighs whipped in thickets,
scratched
by brambles on which billy goat tufts hang
loose –
oh, yes, the lie trickling down the faience of
her ankles...

⑥ *Pentru păcatul de-a atinge cu buzele absolutul*

Aveam dezlegarea re-ntoarcerii-n carne
şi-n oase, de la Soarele-Moş, Tatăl, Întregul,
de la a Lumii Crăiasă... Totuşi, speram...
Păpuşă în rochie de mireasă,
cu măr în mână, alerga după şarpe
– să-l prindă, Enciclopedicule –

şi mijlocul cu brâu solzos i l-a-ncins,
mereu amintindu-i dulce veninul;
şi-a intrat în complotul hienelor,
chiar a urlat împotrivă-mi cum peştera
constelată.
A cunoscut gustul cărnii mele sfâşiate
prin sârma ghimpată din absurdul câmp...

⑥ *For the Sin of Kissing the Absolute*

Father-Sun, the Whole, and Mother-Earth
released me from the oath
to reincarnate... And yet I kept on hoping...
A puppet in her wedding dress, the apple
of temptation in her hand, she was chasing
the serpent – to seize him, Encyclopaedicus
–
and his scaly belt girdled her waist

ceaselessly reminding her of the sweet poison;
and she joined the conspiracy of the hyenas,
she even howled at me like the cave of stars.
She relished my flesh torn up
by the barbed wire in the field of the absurd...

⑦ *Sub jurământ, fost-am şase plus unu*

Crezând c-a-nțeles de ce-i înfiorare de carne
în lamură, am însoțit-o, domnule Cantemir,
fără s-ascult la cei şase – cu care-am jurat –
şi-am ajuns în Cosmia...
În sanctuar a scuipat ca-n scena deochiului...
Bănuiam tristețea ei cu mărgele de piatră, cubice,
cum cele ieftin vopsite-n capitala Epithimiei,

pentru imperiul inutilei alergări, după
seismele
primăverii, după fructe oarzăne,
după egrete de fum...
În cele şapte răni adânci, fierbinți,
pus-am mărgărinți
şi-nflorit, am trecut mai departe...

⑦ *Under Oath, I Was Six Plus One*

I fancied she'd understood the thrill in the
flesh
of my atoms, so I accompanied her, Mr.
Cantemir,
without lending my ear to the six sworn
brothers,
and thus we reached Cosmia...
She spat in the sanctuary like in the scene of
giving

the evil eye... I foresaw her sadness adorned
with cubic stone beads, like the ones
cheaply painted
in the capital of Epithymia, for the futile race,
after the spring earthquakes, after the early
fruit,
after egrets of smoke...
In the seven deep and scorched wounds
I sowed lilies of the valley
and, in full blossom, I marched on...

⑧ *Nunta-mi din cer relevându-mi terestra mireasă*

Şi eu sublim rug eram, Enciclopedicule,
între mlaştină şi ochii de tată de-ntreg,
ochii lui Samoş, cei buni,
când mi-a adus landoul tras de privighetori,
spre Zoria,
dar, beată de-ozon,

tot spre măşti hohotind s-a lăsat
şi-a strivit corola-mi înrourată, de lilium breve –
față şi revers între două secunde, în privelişte-ntors,
pentru Valea Memoriei cu victorioase roți de metal,
de cauciuc... Din adâncuri,
pe calea-spirală a celor trei țăpi,
n-am visat
şi n-am cerut mai mult posibil...

⑧ *My Celestial Wedding Unfolding My Earthly Bride*

And there I was, a sublime stake,
Encyclopaedicus, between the marshes
and the meek eyes of Samosh, Father of the Whole,

when she brought the nightingale-borne landau
towards Zoria,
yet, staggering from too much ozone,
she chose to alight on masks roaring with laughter
and crushed the dewy corolla of lilium breve –
heads and tails in two seconds, and I returned
from the sight of the being to the Valley-of-Memories
with its triumphant metal or rubber wheels...
From its depths,
climbing the spiral-path of the three spikes
I've never dreamt nor asked for more than this...

⑨ *Mireasa de grâu mă aştepta în al patrulea an*

După nunta-mi din cer, rămas-am întreg,
domnule Cantemir,
bob de-apă-vie pe-obrazul acneic
al deşertului... „Ana, scoasă din zid –
îndrăzneam
să mă-ntreb – mai are valoare lângă inima
tăiată
de-o vară a împotrivirii, când stai cu fața în
sus,
lacrimi fierbinți intrându-ți în urechi,
de înnoptarea auzului...?”
Pe câmpia din cortex, s-au ivit oştiri de
trandafiri
albi, roşii, galbeni, albaştri, vuind spre
mireasa
de grâu; până-n ajunul nunții secunde-am
ucis;
ştiam că la miez de noapte, cireşul i se
constelează –
şi mi-ai auzit sufletul roindu-i corola
de matcă, din nou,
cu Steaua Ursului în piept...

⑨ *My Midsummer Fairy Bride Awaiting for Me Every Four Year*

After my celestial wedding, I remained upright,
Mr. Cantemir, a drop of life-giving water on the desert
cheek covered by acne... I dared ask, ”Has Anna
any meaning at all, when drawn out of her immuring,
when the heart is split by a spiteful summer,
as if you were lying on the back, facing the sky,
bitter tears trickling into your the ears, dulling the hearing...?“
On the fields of my cortex there sprang
many an army of white, red, yellow, and blue roses,
roaring at my midsummer fairy bride; I used to kill
until the eve of my celestial wedding; I knew
her cherry tree would blossom into stars at midnight –
and you, Encyclopaedicus, heard my soul pollinate
her queen-bee corolla, swarming anew to water meadows,
the Greater Bear in my heart...

⑩ *La nouă decadă de aur*

Mă-nrăzăream erou-epopt-de-început,
Enciclopedicule,
când mi s-a grăit despre nunta din cer,
deşi n-asimilasem
învățăturile toate din *Papirusul* rebotezat
Insinger,
îndeosebi, pe cele despre femeie,
soră-soarelui, ca „taină ce-ntrece enigmele
bolților” –
de-atâtea milenii, prea multe nu s-au
schimbat,
doar esențe
fost-au decorticate şi puse mai în față, pe
etajere –
apoi, amplificările, rotațiile prin lunci de
aramă...
Ieşim din casă ca melcul, cu nuntă, reintrăm
în peşteră – geneză ultrasensibil repetată
sub pecetea dublei spirale,
duios multiplu-de-unu spre-a diferi întru
sine...

⑩ *Towards a New Golden Decade*

When I was told about the celestial wedding,
Encyclopaedicus, beams sprang from my head
as if I were a young martyr, although I didn't master
all the teachings in the *Papyrus* renamed *Insinger*,
particularly the ones about the woman, the Sun's Sister,
as ”the mystery surpassing the heavens' enigmas“ –
things haven't quite changed throughout the millennia,
it's but essences that have been decorticated and pushed
forward on shelves – and then, the amplifications,
the rotations in the copper water meadows...

We get out of our houses like snails – a genuine
wedding feast –, we re-enter our caves –
a hypersensitive genesis endlessly repeating itself,
bearing the seal of the entwining spirals,
a mild multiple of the unit meant to sprout
within its self...

TRISALMI ŞI HAIKU-URI

TRISALMS AND HAIKUS

✺

Academia
de Pictură... Colegă
nouă mi-e Toamna...

✺

The Academy
of Fine Arts... My new fellow
student is Autumn...

✺

Albatroşii tăi
din tastatura mării
compostează nori...

✺

Your albatrosses
take wing from the sea's keyboard
and punch the deep clouds...

✺

Albina zboară –

creier mai pur înălțat
din crinul-potir...

✺

The bee flies away
from the white chalice – the brain
of the chaste lily...

✺

Arțar în câmpul
toamnei – gata-s elice
de-a zbura în jos...

✺

Maple in autumn's
field – I am a propeller
on my way downwards...

✺

Bradul îşi urcă
în ceruri argintul,
lângă oul lunii...

✺

The fir tree raises
its silver to heavens by
the moon's embryo...

✺

Ciorile cântă
în dimineața-roză,
pe-antene, urbei...

✺

At rosy daybreaks

thr crows on aerials chant
for their grey home town...

✺

Cu lumina-n ochi,
mai duc omida serii
furnicile-lanț...

✺

The ants in a row
draw the night's caterpillar
with joy in their eyes...

✺

Curcubeul de nord
trece prin casa mea
despletindu-se...

✺

The northern rainbow
proudly passes through my home,
unplaiting its hair...

✺

Doar nouă luceferi
– fii creței genuni –
trec prin ceruri teferi...!

✺

Mere nine evening stars
– sons of the rippled abyss –
cross the skies, unharmed...!

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

✺

Doar oglinda mov,
aruncă-n libelule
lănci de papură...

✺

The mauve mirror and
no other throws spears of reed
at green dragonflies...

✺

Frunzele tale
(e)ve-line cad –
copacul s-a însurat...

✺

Your sweet (E)ve-like leaves
are now quietly falling down –
the tree got married...

✺

Ideile sar
din iezerul-creier –
răcănei de fulger...

✺

Ideas gush out of
the brain of the mountain lake –
green frogs like fire balls...

✺

Ienupărul sfânt:
zboară-n arc, la curcubeu,
graurii-nouri...

✺

Holy Juniper:
clouds of starlings strain their bows
towards the rainbow...

✺

În luna-lighean,
lini şi mrene se mai zbat –
glezna-ți arde-n prund...

✺

In the basin-moon,
tench and barbels still fret – her
ankles scorch the bank...

✺

Îşi presăra limba
pe fragii sânilor
ca guşterele...

✺

He stuck his tongue out
to the breasts' wild strawberries
like a green lizard...

✺

Latră câinele
din steaua vecinului.
Cloşca fulguie...

✺

The dog is barking

in my neighbour's star.
The Pleiades drop tiny flakes...

✺

Mesteacăn din parc –
medic fără siringă
spre catedrală...

✺

A birch in the park –
a doctor and no syringe
to the cathedral...

✺

Nerv nou – fir de wolfram...
Între plus şi minus,
fermoarul canin...

✺

New nerves – wolfram wires...
Between anode and cathode,
the zip of the teeth...

✺

Orezul-copil –
zeița-l înfaşă
cu nouă amurguri...

✺

Babbling Baby-Rice –
the Goddess is swaddling it
in nine twilight bands...

✺

Pârâu-n amurg –
şi pietre-ouă roşii-s:
Hristos a-nviat...!

✺

The river at dusk –
its stones like eggs painted red:
Jesus has risen...!

✺

Pasărea, din piatră,
iese să-şi depună
oul cristalin.

✺

The bird carved in stone
begins the passage to lay
its crystalline egg.

✺

Păpădie grea –
desant nou, însămânțând
iar căi cu zei blânzi...

✺

Heavy dandelion –
new airborne soldiers, sowing
paths with gentle gods...

✺

Păstrăvul, în sticla
muntelui, se-nalță
cu stea-dublă-n ochi.

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

✺

In the mountain's glass,
trout spring high, their eyes bewitched
by their mauve pair-stars.

✺

Pătratul de-aramă-i
la poarta soarelui –
cad frunze pe ochi...

✺

The copper square stands
at the gates of the frost-sun –
leaves fall on our eyes...

✺

Pe genunchiul stâng,
zeul tău frânge fluviul:
sare fulgerul...

✺

On his strained left knee,
your god broke the river up:
there flashed the lightning...

✺

Pietre în pârâu –
inimile mele vechi:
de-ar bate toate...!

✺

Red stones in the stream –
if only my former hearts
could beat all at once...!

✺

Pe oglinda-lac,
libelule-salvamari
înalță un „oac !“...

✺

On the mirror-lake
limpid lifeguard-dragonflies
pick up a ”croak-croak !“...

✺

Pe alei de-asfalt,
castanele maronii
prind sorii umezi.

✺

On asphalt alleys
the rolling red-brown chestnuts
catch hold of wet suns.

✺

Pietrele, în ape,
ca nişte ouă reci.
Cresc în lumină...

✺

Stones in waterways,
like some cold eggs, are growing
under the light's wings...

✺

Roi în râu, altoi –
porii pietrelor ivesc

fânul nou, ceresc...!

✺

Swarm in the river,
a graft – new, heavenly hay
grows from the stones' pores...!

✺

Sângele-n obraji –
bruma iar mi-a pălmuit
gogoşarii-n foi.

✺

Blood rushed to its cheeks –
the hoar-frost had slapped again
my capsicum stalks.

✺

Seara, frunzele
alunilor din vale
prind privighetori...

✺

Downhill hazelnut
trees embrace the nightingales
with their leaves, at dusk...

✺

Spermatozoidul
zborului – o stea
căzută-n fântână...

✺

The spermatozoon
of flight is a star fallen
into the draw-well...

✺

Spiră-i prin iarbă
lumina tatălui meu –
părul de ornic...

✺

My father’s light – a
helix thrown in the grass – spring
of grandfather's clock...

✺

Şapte mii de oase
saltă fioroase,
jos, în câmp frumos...

✺

Seven thousand bones
dance below heavenly fields
like satanic flames...

✺

Sufletu-i fluture
ce se odihneşte
des pe curcubeu...

✺

The soul is a butterfly
frequently resting
upon the rainbow...

✺

Pe-al aramei câmp,
cu basma de brumă
umblă tufănica...

✺

The chrysanthemum,
hoar-frost headkerchief on, walks
in fields of copper...

✺

Viespile,-n chindii,
mai fură neuronii
spiralei, din stup...!

✺

Afternoon... Wasps still
steal neurons of the spiral
deep in the beehive...!

✺

În iarba serii...
Greieruşa-mi cântă chiar
lângă inimă...

✺

In the evening's grass...
The she-cricket is chirping
right beside my heart...

✺

Copacul-şopârlă:
gheonoaia murgă

s-anină-n ceafă...

✺

The green lizard-tree:
the dark bay woodpecker is
clinging to its nape...

✺

Melcul-mire urcă
malul gresiilor:
cruță brânduşa...

✺

The bridegroom-snail is
climbing the whetstone bank: it
spares the spring crocus...

✺

Baltă cu nufăr –
din încrucişarea
spațiului cu timpul...

✺

Nenuphar and lake –
fruit of the hierogamy:
the space and the time...

SALMI PENTRU „PREMIUL NOBEL“ AL RÂNDUNICILOR

SALMS FOR “THE NOBEL PRIZE“ OF THE SWALLOWS

SALMUL...

...este cea mai scurtă formă fixă de poezie cunoscută în istoria literaturii universale*, constând într-un distih, în care versul prim are măsura 2, un troheu, fiind *stihul „un-doi-irii“* („undoírii“ / „îndoírii“) Întregului, şi versul secund, măsura 4, „o salmoşiană / zalmoxiană pereche de trohei“, considerându-se „viersuire“ a primelor patru

conducătoare (după structura tetra-dică / tetraontică a Zalmoxianismului):

↘ _ _ (v-1, m-2) (a)
↘ _ _ ↘ _ _ (v-2, m-4) (a).

Din „triplarea“ salmului rezultă trisalmul *(supra)* ...

Eroul liric al salmului este un observator, un participant la o ordine microcosmică şi, deopotrivă, macrocosmică.

* V. / Cf. Ion Pachia Tatomirescu, «Dumnezeu între sălbatice roze», Timişoara, Editura Hestia, 1993, p. 76; *idem*, «Bomba cu neuroni», Timişoara, Editura Aethicus, 1997, p. 36 sqq.

THE SALM ...

...is the shortest fixed form of poetry known in the history of world literature*, consisting of a distich, in which the first line is disyllabic, a trochee, being the verse of the Universe's division into halves, while the second line, a tetrasyllabic one, a Salmosian / Zalmoxian pair of trochees, considered

to be the versifi-cation of the first four sacred leaders (according to the tetraontic structure of Zalmoxianism):

↘ _ _ (v-1, m-2) (a)
↘_ _ ↘ _ _ (v-2, m-4) (a).

By " tripling" the salm there results the trisalm *(supra)* ...

The lyrical hero of the salm is simultaneously an observer and a participant in a microcosmic and a macrocosmic order.

* Cf. Ion Pachia Tatomirescu, «The God Among Wild Roses», Timişoara, Hestia Publishing House, 1993, p. 76: *idem*, «The Neuron Bomb», Aethicus Publishing House, 1997, p. 36 sqq.

✺

Dorul
trage norul...

✺

Heart's wish
stirs the cloud's
leash...

✺

E-albă
ca o nalbă.

✺

She's white
like a mallow.

✺

Cufăr
e un nufăr.

✺

Hope chest –
a nenuphar.

✺

Vie
lăcrimie...

✺

Vineyards
dropping their
tears...

✺

Salbă –
vină albă...

✺

Beads in
the angel’s sin...

✺

Ruguri
cântă-n struguri...

✺

Fire stakes
sing in ripe
grapes...

✺

Fură
din răsură...!

✺

Go steal
the wild rose trill...!

✺

Steauă,
zi-mi de neauă...!

✺

Star beams,
sing my pure
dreams...!

✺

Crinul
mută chinul.

✺

Lilies
switch agonies.

✺

Iezii
joacă-n frezii...

✺

Goat kids
tread freesia lids...

✺

Varză
lângă barză...!

✺

Cabbage –
the stork's
storage...!

✺

Râul
vinde grâul.

✺

The stream
betrays grain's
dream.

✺

Dinții
rod părinții...!

✺

Teeth grind
parents behind...!

✺

Zloții
trag chiloții...

✺

Zloties
strip the panties...

✺

Banul
toarce anul...

✺

Farthings –
yearlong's
spinnings...

✺

Cortul
frânge tortul...

✺

Tents share
fancy cake's lair...

✺

Moară
pentru cioară...

✺

Windmill
at brisk crow's
will...

✺

Sapa
taie mapa...

✺

The hoe –
briefcase's foe...

✺

Arcă –
e-o libarcă...

✺

The ark –
cockroach's
mark...

✺

Sârmă
are-n cârmă.

✺

Wire hurts
the snout which
roots.

✺

Fluturi
ard pe scuturi.

✺

Hot shield –
butterfly yield.

✺

Unul
sună turnul...

✺

Rebel
tolls tower bell...

✺

Glonțul
sparge clonțul...

✺

The shot
splits the beak's
lot...

✺

Marte
roşii-mparte.

✺

Mars shoots
tomato juice.

✺

Ialta
mulge Malta...

✺

Yalta
milks up Malta...

✺

Teză
la mal-teză...

✺

Mal-tese
as a thesis...

✺

Sânge –
norul plânge...

✺

Bloodshed
clouds wrap in
red...

✺

Luna
mişcă pruna...

✺

The moon
excites the prune...

✺

Cordul
cheamă nordul...

✺

The heart
calls for mind's
part...

✺

Bradul –
mire, adu-l...!

✺

Make room
for bride-fir,
groom...!

✺

Munte,
în cer, pun-te...!

✺

Mountain,
be skies'
fountain...!

✺

Stele
ies din piele...!

✺

The stars –
skin's
nenuphars...!

✺

Ceruri –
feşe-n geruri...

✺

Skies lost –
nine strips of
frost...

✺

Vidă
piramidă...

✺

World's mid –
void pyramid...

✺

Marea
scuipă sarea...

✺

Old volt –
the sea spits salt...

✺

Leii

pupă mieii...

✺

Red smacks –
lions on lambs'
tracks...

✺

ION PACHIA TATOMIRESCU LA AL LX-LEA OCOL AL SOARELUI

ION PACHIA TATOMIRESCU AND HIS SIXTIETH WHIRLWIND TOUR AROUND THE SUN

de Mugur MOŞESCU

„POSTFAȚĂ“ DIN ÎNCOROLATE ASERȚIUNI CRITICE

DE LA VL. STREINU (1967), MIRCEA IORGULESCU, CONSTANTIN M. POPA (ROMÂNIA) Ş. A., LA PAUL VAN MELLE (BELGIA), JEAN-CLAUDE GEORGE ŞI JEAN-PAUL MESTAS (FRANȚA, 2006)

(I) Vladimir STREINU – *GHIOCEI :* «Ț...ț Inima omului are naivități vegetale. Numai mugurii de liliac, uşor de amăgit, dau buzna în vârful crengilor şi ghioceii prin păduri ies imprudent de sub frunzele uscate de astă-toamnă; şi câte o zi de ger întârziat se întâmplă să-i carbonizeze fără milă. Dar poate că nu va fi chiar aşa. Cu acelaşi sentiment de zări care se desfac şi de înflo-riri care se grăbesc, privim de multă vreme aventura tinerilor poeți necunoscuți. Unii, chemați de o primăvară a lor, ajung să se tipărească; alții încearcă sensibilitatea câte unui critic prin poş-tă. Ț...ț Unul este Ion Pachia Tatomirescu Ț...ț E desigur un „ghiocel“, nu pentru că n-am mai auzit de numele lui, ci fiindcă se aruncă în discursul liric fără reținere, încredințându-se asoci-erii libere a cuvintelor şi unei inspirații despletite. Într-un lung poem de versuri tot lungi, deşi intitulat *Destinații confidențiale*, aria lirică e

planetară, asociația metaforică sare de la o paralelă a globului la alta, şi până la urmă aflăm că ne vorbeşte un glas îmbătat de el însuşi, *de lângă o poartă de uraniu scurs din ple-tele crunte ale Dacilor.* Vorbeşte deci un pui de Dac, în a cărui minte saltul spațial de la *pinguinii... care îşi bat clopotele piep-tului* şi *au aripile îngreunate de țurțuri,* la *vânturile toride* şi la *crocodilii... din văile Nilului*, ca şi saltul temporal de la *pasărea Arheopterix* (care) *cântă pe năsălia secolului* la *alba noapte a Tro-*

"AFTERWORD" AS A COROLLA OF CRITICAL ASSERTIONS

FROM VL. STREINU (1967), MIRCEA IORGULESCU, CONSTANTIN M. POPA AND OTHERS, TO PAUL VAN MELLE (BELGIUM), JEAN-CLAUDE GEORGE AND JEAN-PAUL MESTAS (FRANCE, 2006)

(I) Vladimir STREINU – *SNOWDROPS :* «Ț...ț Man's heart witnesses vegetal naiveties. It is but the lilac burgeons, easy to deceive, that rush to the twigs and the forest snowdrops that imprudently emerge from under last year's dry autumn leaves; and some late frosty day happens to freeze them ruthlessly. But things might not go that way. I have been experiencing the same feeling of horizons which unfold themselves and of blossoms which rush in too soon, since I have been concerned with the adventure of the young and unknown poets for a long

time. Some of them, listening to the call of their own springs, manage to have their verses printed; others undergo the test of a critic's sensitiveness by mail. Ț...ț One of them is Ion Pachia Tatomi-rescu. Ț...ț He certainly is a “snowdrop“, not because I have not heard of his name before, but because he darts forth into the lyric discourse without restraint, entrusting himself to the free association of words and to the dishevelled inspiration. In a long poem with long lines, although it is entitled *Confidential Destinations*, the lyric coverage is planetary, the metaphoric association leaps from one parallel of the Earth to another, while we eventually find out that the poet addresses to us with a narcissistic voice, *next to a gate of uranium dripping from the Dacians' frowned locks*. Accordingly, we are listening to a Dacian's

iei, de aici la *scheletele din Hiroşima, din Vietnam* şi apoi la boala contemporană a tuturor continentelor, par chiar legea pro-pulsorie a unei inspirații Ț...ț Imaginea arbitrară, dar uneori şi revelatoare, rotația timpilor şi a spațiilor într-un vălmăşag obscur, deşi pe alocurea constelat, propulsia lirică neobosită, având totuşi ca punct de gravitație din nou pământul dacic, sânt de asemenea de reținut din *Noul Turn Babel*. De data aceasta, o lume de meşteri-schelete, zidari, dulgheri şi salahori,

nesuprave-gheată de nici un arhitect, construieşte turnul, care e, poate, al unei sublime absurdități. În amândouă poemele, gestul liric larg, expresia vociferantă şi haotismul impresiilor par să provină din declamația super-hugoliană a lui Lautréamont, după cum, de la noi, Constant Tonegaru este prezent în ton, în fantasticitatea reprezentărilor şi în recurența apostrofei.» [1] (SPCL, IV, 90 – 92).

(II) Miron Radu PARASCHIVESCU – *POEZIE ŞI ARHEOLOGIE :* «Ț...ț Ceea ce însemnez aici sunt simplele mele notații de cititor, sentimentul de-a fi întâlnit în tânăra noastră poezie un accent unic, cu totul personal, un univers reconstituit în semne lirice, aşa cum reconstituie istoricul o lume din săpăturile arheologice. Deşi pare dedusă din folclor şi descântec, poezia lui Ion Pachia Tato-mirescu reface drumul spre aceste izvoare: el are prefigurat în minte drumul, de la punctul inițial până la cel de sosire. Limbajul său, criptic aparent, concordă un anumit suflet cu o bâlbâială de Pythie – şi-aici nu mă pot împiedica să-mi amintesc că poetul vine din răspântia Câmpiei Doljului cu Dealurile Jiului. Versul lui sugerează folclorul şi descântecul, le re-creează, nu descinde din ele, ci ajunge la o sinteză proprie, modernă; el are o viziune completă asupra sensului culturii noastre, adică, în cel mai înalt son, in whose mind the leap in space

from *the penguins... who ring the bells in their chests* and *have flippers burdened with icicles*, from *the scorching winds* to the *crocodiles... in the Nile's valleys*, as well as the leap in time from *the Archaeopteryx bird chirping on the century's bier* to *Troy's white night*, then to *the skeletons in Hiroshima, in Vietnam* and later to the contempo-rary disease of all continents seem the propelling law of inspi-ration. Ţ...ţ The arbitrary imagery, though revelatory at times, the rotation of times and spaces into a gloomy avalanche, though starry here and there, the sustained lyric propulsion, once again having the Dacian land as the centre of gravity, are memorable aspects in the poem *The New Tower of Babel*. This time, a world of skeleton-master masons, bricklayers, carpen-ters, and day labourers, not supervised by any architect, is building up the tower, which might belong to sublime absurdity as well. In both poems, the poet's ample lyric gesture, his clamorous expression, and his chaotic impressions seem to ori-ginate in Lautréamont's super-Hugo-like rhetoric, in the same manner in which Constant Tonegaru, in our literature, is present in his tone, in the fantastic representations, and in the recurrence of the apostrophe.» [1] (SPCL, IV, 90 – 92).

(II) Miron Radu PARASCHIVESCU – *POETRY AND ARCHAEO-LOGY :* «Ţ...ţ

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

What I am jotting down here merely represents the reader's notes, with the feeling of having met, in the poetry of our young generation, an entirely unique voice, a universe reconstituted from lyric signs, the way in which a historian reconstitutes a world starting from the archaeological digging. In spite of the fact that it seems to derive from the folklore and the înțeles al cuvântului, *un stil:* e sensul *culturii de câmpie* pe care a dezgropat-o ca un arheolog Ț...ț. Suita simfonică a volumului, culminând cu ultimele două cicluri, *Graal* şi *Sobor*, se sprijină pe o țesătură solidă şi pe o montură a cuvântului inspirat, ce-mi arată că mă aflu în fața unui artizan ingenios care inventă nu numai imagini şi metafore, dar şi o limbă ce conjugă adjective, substantivează verbe, ori, mai cu seamă, inventă o tehnică a imaginii în mişcare: la el *apa e frântă sub tălpile peştilor*, *nopțile se dezbracă-n ochii pisicilor*... – şi exemplele ar putea continua. Dar toată inspirația lui Ion Pachia Tatomirescu îmi pare că vine dintr-această stilistică sugestie a câmpiei, a unui univers mut şi tainic, cu zările dezgolite, dar plin de bogății în adâncuri, în acele adâncuri în care, cum spunea odată Nicolae Iorga în neuitatele lui prelegeri, nu se poate vedea decât din foarte înalt.» [2] (PArh, 67 – 65).

charms, Ion Pachia Tatomirescu's poetry restores the way back to these resources: he has foreshadowed the way in his mind, from the starting point to the finishing line. His apparently cryptic language harmonizes a particular soul with Pythia's gibberish – and I cannot refrain myself from remembering that the poet comes from the crossroads of the Dolj Fields with the Jiu Hills. His verses hint at the folklore and the charms, recreate them, do not descend from them but arrive at a modern personal synthesis; he has a comprehensive vision of the matrix of our culture, that is, *a style* in the highest sense of the word; it is the meaning of *the field culture* which he has dug out like an archaeologist. Ț...ț The symphonic suite of the volume, culminating in the two cycles, *Graal* and *Synod*, relies on the lasting texture and the proper frame of the inspired word, a fact which points out that I find myself in the

presence of an ingenious artisan who not only invents images and metaphors, but also a language which conjugates adjectives, turns the verbs into nouns, and, in particular, invents a technique of the moving imagery: with him, water *is broken under the soles of the fish*, *the nights strip naked in the cats' eyes...* – and further examples may be quoted. However, Ion Pachia Tatomirescu's inspiration seems to be deeply rooted in this stylistic suggestion of the field matrix, of a silent and mysterious universe, with its clear horizons, but full of riches in its depths, where, as Nicolae Iorga once said in his unforgettable lectures, one cannot behold unless they look from the heights.» [2] (PArh, 67 – 65).

(III) Mircea IORGULESCU – *...MĂRTURIA UNEI ERUPȚII LIRICE DE MARE AUTENTICITATE :* «Ț...ț poemele de început ale lui Ion Pachia Tatomirescu aduc mărturia unei erupții lirice de mare autenticitate prin îndrăzneală asociativă şi dinamism interior, traducând zbaterile şi elanurile unei sensibilități adolescentine înfiorată de a se descoperi pe sine şi tulburată de presimțirea unei ordini cosmice: *Mamă, ce caută-n casele noastre timpul* / *cu şerpii lui de fildeş,* / *cu viscolul crud, prin dragoste,* / *peste pietrele negre, înflorite...?!?*

// Ț...ț // – *De ce ne înecă şerpii de fildeş, mamă,* / *la răscrucea trupului,* / *la răscrucea fântânilor...?!?* » (IorM, 6).

(IV) Ion DUR – *TĂLMĂCIND UN COSMOS :* «Ț...ț Cuprinzând şase cicluri de poeme, volumul *Zoria* de Ion Pachia Tatomirescu Ț...ț se impune prin originalitatea şi prospețimea expresiei, prin metafora insolită şi impresionantul arsenal al invenției lingvistice Ț...ț Descifrarea unei ordini existențiale, deopotrivă telurică şi cosmică, pare să fie rațiunea supremă a poetului care, *singur, în cămaşa de noapte a nisipului*, ca un Ulysse bântuit de furtună şi amăgit de Sirene, vrea să afle *ritmul ascuns în puzderii* / *şi-n coarnele cerbilor înflorind insulei („Spațiu-ntre spații").* Ț...ț *Zoria* lui Ion Pachia Tatomirescu, în toată măreția şi utopia ei, există şi o avem tocmai pentru că e utopică şi am pierdut-o... Ea există, dar nu poate avea loc. Decât în imaginația poetului şi a noastră. Sentimentul de revelație a acestui spațiu imaginat e parcă amplificat şi de o anume evanescență care însoțeşte fiecare poem al volumului ca un ecou care parcă astuțios ne lasă impresia că poemul nu s-a terminat, că mai urmează ceva... Şlefuit cu migală de artizan al spiritului (*mane-thekel-fares –*

(III) Mircea IORGULESCU – *...THE PROOF OF A PROFOUNDLY AUTHENTIC LYRIC ERUPTION :* «Ț...ț Ion Pachia

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Tatomirescu's early poems bear witness of a profoundly authentic lyric eruption by means of associative boldness and inner dynamism, which express the struggle and the impetus of an adolescent sensitivity thrilled about self-discovery and disquieted by the presentiment of a cosmic order: *Mother, what is Time doing here, in our houses, / with His ivory serpents, / with His cruel blizzard upon our love, / over the black stones in bloom...?!? //* Ț...ț *// – Mother, why are the ivory serpents strangling us / at our body's crossroads, / at our fountains' crossroads...?!?* » (IorM, 6).

(IV) Ion DUR – *CLEARING UP THE MYSTERY OF THE COSMOS :* «Ț...ț With its six cycles of poems, the volume *Zoria* by Ion Pachia Tatomirescu Ț...ț asserts itself due to the originality and the freshness of its expression, the shocking metaphor and the impressive arsenal of linguistic inventiveness Ț...ț Deciphering the existential order, on both the telluric and the cosmic levels, seems to be the supreme reason for the poet who, *all by himself, in the night shirt of sand*, like another Ulysses tormented by the storm and enchanted by the Sirens, wants to find out *the rhythm concealed in multitudes / and in the stag's antlers which blossom for the island ("A Space Among the Spaces")*. Ț...ț In all its splendour and utopian vision, Ion Pachia Tatomirescu's *Zoria* exists and we

can enjoy it particularly because it is utopian and because we have lost it... It exists but cannot find its place around here. With the exception of our imagination and that of the poet. The sense of revealing this invented space seems to be amplified by a certain evanescence which accompanies each *scriu cu fulgere pe ziduri...* – mărturiseşte poetul în *Burg 2*), acest al patrulea volum de versuri al lui Ion Pachia Tatomirescu ne relevă o superbă aventură a poetului spre el însuşi, spre spațiul liric autarhic pe care vrea să-l cucerească în *insula de veşnicie*; şi asta o face acum, trecând prin *Cosmia,* prin *Zoria*, po-posind la fiecare pe câte un *Coral*, învingând obstacolele gene-rate de o *Furtună magnetică.* Este zborul poetului într-alt sobor şi prin care ne tălmăceşte un cosmos.» [3] (DTal, 283 – 287).

(V) Constantin M. POPA – *UN LOGOS TRANSCENDENT VEGHEAZĂ DE DINCOLO DE INCREAT NUCLEELE POETICE :* «Poe-tul debută cu volumul *Munte* (1972), în care alături de convenți-onalismele epocii aflăm „temele“ individualizatoare – e drept, surdinizate, însă suficient de pregnante pentru a reține atenția. Ț...ț Dar ciclul reprezentativ al primei cărți rămâne *Poem pentru orgă,* în care un Logos transcendent veghează de dincolo de increat nucleele poetice ale dezvoltărilor ulterioare („nuntirea”, plenitudinea interioară

simbolizată de *Graal*, figura lui Făt-Fru-mos, „licantropia" etc.). Ț...țCiclurile *Demon, Graal* şi *Sobor* Ț...ț prevestesc sentimentul preîmplinirii transmis de starea de „înzoriere" (momentul îngânării zilei cu noaptea), de unde provine *Zoria*, „concept" ce-i aparține şi care dă substanță cărții cu acelaşi titlu, apărută un an mai târziu (*Zoria*, 1980), ocupând un loc central în „săptămâna" travaliului poeticesc tatomiretic Ț...ț Creator de mituri, autorul concepe un cosmos alcătuit din două lumi: *Cosmia*, spațiu al experiențelor esențiale, în care adevă-rurile se relevă pentru a fi apoi numite în *Zoria*, ținutul mira-culos al rostirii dintâi *(ți se dă graiul !).* Trecerea din *Cosmia – aer presărat pe izvoare,* / *curcubeu invers curgând* / *în oglinzi* poem in the volume like a shrewd echo, leaving the impression that the poem has not closed yet, that there is something else to follow... Scrupulously polished by an artisan of the spirit (*mane-thekel-fares – I am writing on brick walls with flashes of lightning...* – as the poet confesses in *Burgh 2*), Ion Pachia Tato-mirescu's fourth volume of poems points out the poet's superb adventure towards himself, towards the autarchic lyric space which he intends to conquer on *the island of eternity;* and he is going to do this right now, crossing *Cosmia* and *Zoria*, making a halt after each of them, on some *Chorale*, vanquishing the obstacles

engendered by a *Magnetic Storm*. It is the poet's flight into a new synod by means of which he is clearing up the mystery of the cosmos.» [3] (DTal, 283 – 287).

(V) Constantin M. POPA – *THE TRANSCENDENTAL LOGOS IS WATCHING OVER THE POETIC NUCLEI FROM BEYOND THE NON-CREATED :* «The poet made his debut with the volume *Mountain* (1972), in which, alongside some of the epoch's conventions, we discover the individuating ”themes” – it is true that they are spoken in an undertone, yet conspicuously enough to attract attention. Ț...ț Undoubtedly, the representative cycle of the volume is *Poem for the Organ*, in which the transcendental Logos is watching, from beyond the non-created, over the poetic nuclei of the further developments (”the wedding”, the inner plenitude symbolised by *Graal*, the character of Prince Charming, ”the lycanthropy” etc.). Ț...ț The cycles entitled *Demon*, *Graal*, and *Synod* Ț...ț foreshadow the feeling of pre-accomplishment conveyed by the state of ”dawning” (at dawn), whence the poet has engendered ”the concept” of *Zoria*, which represents the es-*cu fertile adâncuri...*, spre *Zoria – stare-n lumina mierii după vânătoare de seară*, echivalează cu triumful luminii asupra umbrei. Poemele se dezvoltă din două registre evanescente: silvestru şi acvatic. Sensul ultim al tuturor

metamorfozelor este sublimarea în mirifica stare nupțială. Ț...ț Să reținem frecvența figurilor verticalității, ca şi o serie de „entități" ce configurează, în concepția lui Ion Pachia Tatomirescu, spațiul spiritualității româneşti (Muntele, Matca, Bradul, Curcubeul, Nunta). Poetul potențează mitul mioritic prin depistarea unor filoane arhetipale dacice, figurând o *ars poetica* bine articulată, seducătoare prin sugestii şi convingătoare prin realizare. Ultimul său volum, *Peregrinul în azur* (1984), eliberează sensurile profunde ale jertfei. „Peregrinul" este „solul" către Zalmoxis – *săgeata zvâcnind / din arcul clipei eterne – ce aşteaptă aruncarea-n trei sulițe, în fața purpurei*. El ilustrează, de fapt, condiția creatorului jertfindu-se întru nemurirea Operei. Ț...ț» [4] (PopaCl, 139 – 142).

sence of the book published (*Zoria*, 1980) – a volume which holds a central place in ”the sacred week” of Ion Pachia Tatomirescu's poetic work. Ţ...ţ As a creator of myths, the author conceives a cosmos made up of two worlds: *Cosmia*, the space of the fundamental experiences, where the truths are revealed, while later they are given names in *Zoria*, the miraculous realm of the primordial speech *(where man is granted the gift of speech !)*. The shift from *Cosmia – the air strewn over springs,* / *the rainbow flowing backwards* / *in deep and furtile mirrors...*, into *Zoria – the state of honey's light after the evening's hunt*, matches the triumph of light over the darkness. The poems arise from two evanescent registers: the sylvan and the aquatic one. The ultimate meaning of all these metamorphoses is the sublimation into the mirific nuptial state. Ţ...ţ The frequency of the symbols of verticality is noteworthy as a series of ”entities” which shape, in Ion Pachia Tatomirescu's conception, the space of the Romanian spirituality (the Mountain, the Riverbed, the Fir Tree, the Rainbow, the Wedding). The poet intensifies the myth of the celestial wedding by tracing some Dacian archetypal roots, creating a well-joint *ars poetica*, fascinating in its suggestions and convincing in its achievement. The poet's latest volume, *The Messenger in the Azure* (1984), releases the profound

meanings of martyrdom. The metaphoric title signifies ”the messenger” to Samosh (the God of Kogaion) – *the arrow darting* / *from the bow of the eternal moment – eager to be thrown upon the three stakes, facing the purple sky*. As a matter of fact, he illustrates the condition of the creator sacrificing himself for the immortality of his Work. Ţ...ţ» [4] (PopaCl, 139 – 142).

(VI) Ioan BUDUCA – *„ZORIA“ ESTE UN SPAŢIU DE OFICIERI GRAVE ÎN CARE COSMICUL SE ÎNFĂŢIŞEAZĂ CA O MAI PURĂ NATURĂ :* «Ţ...ţ Dominantă rămâne însă atitudinea ritualizantă Ţ...ţ Zoria este un spaţiu de oficieri grave în care cosmicul se în-făţişează ca o mai pură natură, în care naturalul apare ca o mai umană ipostază a lucrurilor, în care lucrurile toate pregătesc pro-cesiuni nupţiale erotice. Eul poetic este insinuat în fragmentele tuturor viziunilor, despre el este vorba de fapt, dincolo de toate măştile entuziasmelor romantice: *în faţa amurgului, în faţa lumi-nii, a nordului* sau a cerului. Remarcabilă este prospeţimea aces-tui limbaj ce putea fi redescoperit ca vetust: *Pe colinele galbene umblă cântece în piei de pisică sălbatică;* / *ierburile, părăsindu-şi scheletele, jur-împrejurul meu,* / *au semințe în risipire* Ţ...ţ Ansamblul este al unui poet original Ţ...ţ Arhitectura inspiraţiei se desfăşoară pe un semicerc al naşterii şi decăderii sentimen-tului de măreţie a lumii.

Ion Pachia Tatomirescu este, continuă să fie un poet interesant, ce se izolează cu bună ştiinţă de actualul mediu poetic...» (Bud, 5).

(VII) Artur SILVESTRI – *O ALTFEL DE POEZIE TÂNĂRĂ :* «Arha-icul patent al liricii tinere este însă Ion Pachia Tatomirescu, autor de mai multe volume, în majoritate extravagante printr-un soi de energetism irepresibil şi pe care cuvintele îl pot exprima cu greu. De aceea poetul şi inventează caligrame, corale, păgâne li-turghii, invocând divinităţi suave Ţ...ţ, ori o „Zoria" misterioasă, în jurul căreia petrarchizează. Însă criza erotică e trecătoare, nu formele perisabile îl captivează pe poet, ci Mumele, principiile. În „Zoria" (1980), el a închipuit utopiile lirice *Cosmia* şi *Zoria*, „Încântece" (1979) slăveşte „cuvântul" şi prelucrează, cu o re-

(VI) Ioan BUDUCA – *"ZORIA" REPRESENTS A SPACE FOR SOLEMNITIES WHERE COSMICITY REVEALS ITSELF AS AN EVER PURER NATURE :* «Ţ...ţ The prevailing feature consists of ritualising the poet's attitude. Ţ...ţ Zoria is a space for solemnities where cosmicity reveals itself as an ever purer nature, in which the natural elements appear as a more human aspect of the things, in which each thing prepares erotic nuptial processions. The poetic ego creeps into the fragments of all the visions, indeed, it is a matter of the ego, beyond all the masks full

of Romantic enthusiasm: *facing the twilight, facing the light, the north* or the sky. The freshness of this language is remarkable in spite of the fact that it might seem obsolete: *The songs dressed in wild cat's fur walk on yellow hills; / the weeds, dropping their skeletons around me, / scatter their seeds*. Ț...ț The framework of inspiration follows the birth-and-decay semicircle sensing the world's magnificence. Ion Pachia Tatomirescu is and continues to be an interesting poet, who lives secluded from today's poetic environment...» (Bud, 5).

▣ (VII) Artur SILVESTRI – *ANOTHER KIND OF YOUTHFUL POETRY :* «Nevertheless, the archaic patent of the youthful lyric poetry is Ion Pachia Tatomirescu, the author of several volumes, largely extravagant through a particular kind of irrepresible energetism, which words can hardly express. Accordingly, the poet devises his own calligrams, chorales, pagan liturgies, invoking suave deities Ț...ț or a mysterious ”Zoria” as the core of a Petrarchan discourse. However, the erotic crisis is provisional since the poet is fascinated by the Primordial Mothers, by principles, rather than by perishable forms. In ”Zoria” (1980), marcabilă muzicalitate, texte din folclor, „Lilium breve” (1981), în fine, dezvoltă, cu precauțiunea de a nu uita ceva, teoria poetică a „Mătcii”...» (Silv, 10).

(VIII) Laurențiu ULICI – *MUNTELE, MATCA, FLUVIUL, CURCU-BEUL... :* «Ţ...ț Încă de la început poetul şi-a proiectat un univers coerent, populat de elemente mitologice autohtone, între care semnificative prin ele însele, dar şi prin recurență, erau Muntele, Matca, Fluviul, Curcubeul; intenția acumulării acestora era de a contura Ţ...ț o geografie lirică a spațiului carpato-dunărean, de nu chiar consacrarea mitologiei dacice în registru liric; fiecare carte adaugă ceva universului astfel gândit, de unde unitatea de viziune şi coerența de lanț a tuturor. De la instaurarea unui climat cosmogonic într-o abundență vegetală, în special floral, evocatoare, analogic, de mari prefaceri în ordinea naturală a lumii, la propunerea de concepte personale, „zoria" bunăoară, cu derivatul verbal „a înzoria" şi la ordonarea materialului mitologizant într-o viziune integratoare Ţ...ț Mai expresive sânt poeziile concentrate, câteva haiku-uri, tocmai acelea în care inspirația nu se lasă copleşită de patosul mitologizării *(Pietrele, în ape, / ca nişte ouă reci, / cresc din lumină* sau *Eşti departe ca o duminică, / eşti aproape ca o lacrimă – / aş putea să te alcătuiesc din argilă, / ori din piatra-nserării, unde se-opreşte / spirala superbei călătorii* ori *Colibele ard / pe boturi de deal cu vipere de apă. / Statui de bronz dănțuiesc / pe*

estrade-nflorite. / Un pacific protestatar vântură vrăbii albe).

Pentru proiectul său imaginar de mitologie lirică, bine articu-lat semantic, Ion Pachia Tatomirescu merită toată atenția şi dacă va reuşi să-l facă pe constructorul de versuri din el să fie expresiv şi he has pictured the lyric utopias *Cosmia* and *Zoria*, ”Enchant-ments” (1976) exalts ”the word” and reverberates, through remarkable musicality, with folk lyrics, while ”Lilium Breve” (1981) finally enlarges upon the poetic theory of the ”River-bed”, mindful that he should not overlook any element...» (Silv, 10).

(VIII) Laurențiu ULICI – *THE MOUNTAIN, THE RIVERBED, THE RIVER, THE RAINBOW... :* «Ţ...ţ From the very beginning, the poet has designed a coherent universe, inhabited by autoch-thonous mythological elements, among which mention can be made of the Mountain, the Riverbed, the River, the Rainbow, considerably significant through themselves, as well as due to recurrence; their deliberate accumulation was meant to outline Ţ...ţ a lyrical geography of the Carpatho-Danubian space and, furthermore, to consecrate the Dacian mythology in the lyric register; with each book, he adds new elements to the universe fancied in this manner, whence the unity of his vision and the chain-like

coherence of each and every part. From establishing a cosmogonical atmosphere in an environment of vegetal abundance, floral in particular, which evokes, by analogy, great changes in the natural order of the world, up to suggesting personal concepts, such as ”zoria”, with its verbal derivative ”a înzoria” / ”to dawn ”, and to ordering the mythologising ma-terial into a comprehensible outlook Ț...ț The concise poems and several haikus are more suggestive since inspiration is not overwhelmed by the mythological pathos *(Stones in waterways,* / *like some cold eggs, are growing* / *under the light's wings...* or personal, măcar atâta cât e arhitectul, poezia lui va izbuti să se impună» [5] (ULrc, I, 315).

(IX) Adrian Dinu RACHIERU – *ÎNTRE „ÎNZORIERE“ ŞI „ERA HADRONICĂ“ :* «Ț...ț Chiar primul volum (*Munte*, 1972) găzduia câteva nuclee poetice din care, ulterior, poetul va trage sevele unui lirism gâlgâitor, cu diafane răsfrângeri şi iluminări magice, redescoperind folclorul (vz. *Încântece*, 1979), „înzorierea” (vz. *Zoria*, 1980) şi, mai încoace, peisajul hipertehnicizat cu *fotoni ju-căuşi pe nervuri*. De pildă, în *Noul Turn Babel* (vz. *Transilvania,* nr. 6 / 1984) forța demiurgică irumpe, frenezia imagistă se dezlănțuie la scara unei *galactopitencantropii* cu *furnici de crom* şi *pajuri supersonice*, culegând *fotoni din lanternele zeilor*; ni se dezvăluie *sublimul*

Arbore Cosmic. Prin astfel de panouri gigantice, rezemate pe intuiții care rodesc metaforic, poetul închipuie clocotul genezei, despărțindu-ne de lumea aşezată, cuminte. Ca-valcada cuvintelor rostuieşte o prăvălire geologică, mişcându-se pe *liniile de forță ale marelui tezaur gravitațional («Sculptor împotriva morții...»).* Ion Pachia Tatomirescu este un împătimit al izvoadelor, caută filoane dacice, răsfirând mitul mioritic, îşi asu-mă condiția de *peregrin*, pornind în solie către Zalmoxis; se vrea *țâşnind din arcul clipei eterne*, dezvoltă o cosmologie carpato-danubiană şi o geografie poetică în definiții memorabile pentru marile noastre Provincii *(Moldovalahia, Oltenia, Transilvania, Maramureşul)*. Resurecția dacismului îl împinge spre obârşii. Ț...ț». «O *antologie esențială* ne propune (şi îşi oferă) Ion Pachia Tatomirescu prin *Compostorul de nori*, un volum sărbătoresc, reconstituind o traiectorie lirică din anii „înzorierii“ până la „era hadronică“. Ț...ț E interesant de observat că dezvoltând luxuriant

You are as far as a Sunday, / as close as a teardrop – / I could create you out of clay, / or out of twilight's stone, / where the spiral of the superb journey halts or *The huts are burning / on the hill muzzles, among adders of water. / Bronze statues are dancing / on rostrums in blossom. / A pacifist protester is winnowing white sparrows)*. Owing to his

imaginary, semantically well-joint project of lyric mythology, Ion Pachia Tatomirescu deserves our attention since, if he succeeds in making the verse creator in himself expressive and unique, at least inasmuch as the architect is, his poetry will compel recognition» [5] (ULrc, I, 315).

(IX) Adrian Dinu RACHIERU – *BETWEEN "DAWNING" AND "THE HADRONIC AGE" :* «Ţ...ţ His very first volume (*Mountain*, 1972) hosted several poetic nuclei from which the poet would subsequently extract the sap of his effervescent lyricism, with diaphanous reflections and moments of magic enlightenment, rediscovering the folklore (cf. *Enchantments*, 1979), "the dawning" (cf. *Zoria*, 1980) and, lately, the hypertechnological landscape with *playful photons on its veins*. For instance, in *The New Tower of Babel* (cf. *Transilvania*, No. 6 / 1984) the demiurgic power bursts out, the imagistic frenzy is released on a scale as large as *pithecanthropic galaxies* with *chromium ants* and *supersonic golden eagles*, picking *photons from the gods' torches*; *the sublime Cosmic Tree* unfolds itself. By means of such gigantic boards, resting on metaphor-breeding intuitions, the poet imagines the tumultuous genesis, taking the reader out of the calm, commonplace world. The cavalcade of

words has in store a geological avalanche following the *lines of the great gra-*
imaginarul poetic, el reconstituie, cu virtuți incantatorii şi limbaj criptic, o viziune cosmogonică, invocând „pudra ființei“, „cete de fotoni“, „celeste sfere“ etc.; împătimitul poet are însă suport teoretic, interesat de miturile etnogenezei, istoria religiilor, paradoxism, Zalmoxianism ş. a. Ț...ț Având fascinația substratului poetul înțelege pământul naşterii ca „etalon pentru cosmicitate“. Ț...ț» (ADRUn, 6 / ADRFeb, 9).

vity treasure (A Sculptor Against Death...). Ion Pachia Tatomi-rescu is a passionate seeker of old deeds and Dacian roots, exploring the myth of the celestial wedding, assuming the condition of “the messenger“ riding off to Samosh (“Zalmoxis“); he fancies himself as *darting from the bow of the eternal moment*, he also builds up the Carpatho-Danubian cosmology and the poetic geography, appealing to memorable definitions of our great Provinces *(Moldovalahia, Oltenia, Transilvania, Maramu-reşul)*. The resurrection of his belief in Dacia drives him back to the origins. Ț...ț «The readers (and Ion Pachia Tatomirescu him-self) are presented with an *essential anthology*, *The Cloud Punch*, a festive volume which reconstitutes the poet's lyric trajectory from the “dawning“ years to “the hadronic age“. Ț...ț It is in-teresting to notice that, through the luxuriant growth of his poetic imaginary world, he reconstitutes, with his enchanting powers and cryptic language, a cosmogonic vision by invoking “the powder of the being“, “bands of photons“, “celestial spheres“ etc.; nevertheless, the fervent poet relies on the theo-retical foundation, being interested in the myth of the ethno-genesis, the history of the religions, paradoxism, Zalmoxianism etc. Ț...ț Fascinated by the substratum, the poet holds his Motherland to

be “the standard of the cosmic status“ Ţ...ţ» (ADRUn, 6 / ADRFeb, 9).

(X) Paul Van MELLE (Belgia / Belgium) – *ÎN ÎMPĂRĂŢIA DACICĂ ŞI A PARADOXISMULUI :* «Iată, în sfârşit, un basm. Unul adevărat. Mai bine-zis, o legendă. În limba română, dar publi-cată şi într-o versiune engleză, care mi-a facilitat receptarea. O legendă unde regăsesc atmosfera mai bine-cunoscută mie din epopeile *Edda*, *Kalevala,* dar şi *Nibelungiada*. Această *Poveste a Împăratului din Munţii de Azur* / *Conte de l’Empereur dans les Montagnes Bleues* ne pro-jetează cu peste 2000 de ani în urmă, în Împărăţia Dacilor, unde dragonii mai făceau încă istoria, şi unde palatele bravului împărat Burebista (Buravista) se prin-deau în hora Carpaţilor Transilvaniei. Ion Pachia Tatomirescu viersuieşte ca anticii aezi.» [6] (Melle-110, 23). «Ţ...ţ Un soi de „paradoxism“ ne-a fost făcut cunoscut pe via Florentin Smaran-dache, ce n-a putut fi luat în serios pentru că-i de neînţeles. Am vorbit despre asta în numerele 62 şi 80 Ţale revistei belgiene, *Inédit* ţ, după ce m-am întâlnit cu omul ŢFlorentin Smarandacheţ la Bergerac ŢFranţaţ. Iată-acum, direct din

România, o plachetă, *După-amiaza ultimului paradoxist* / *L'après-midi du dernier paradoxiste,* care m-a lămurit de-o mie de ori mai bine. ȚParado-xismul ț acesta fu o mişcare de rezistență literară sub un anumit cod. Autorul acestei cărți, Ion Pachia Tatomirescu, fără a-mi mai da vreo explicație, este în sfârşit un lămuritor, iar talentul său, deja resimțit (cf. *Inédit*, 110, 112, 123), este aici confirmat de un suprarealism original, un soi de suprarealism protestatar, evi-dent pentru noi. Ț...ț» [7] (Melle-127, 21). ◙ «ȚParadoxismulț datează din anul 1965, fiind o reacție împotriva literaturii pro-letcultiste, realist-socialiste, care servea pe-atunci dictaturile mar-xiste ale Estului Țeuropeanț, relevându-se, de asemenea, şi împo-

(X) Paul Van MELLE (Belgia / Belgium) – *IN THE KINGDOM OF THE DACIANS AND THAT OF PARADOXISM :* «Here is a fairy tale at last. A genuine one. Better said, a legend. In the Roma-nian language, as well as in an English version which has facilitated my reading. A legend in which I recapture the atmosphere I was accustomed to in *The Eddas*, the *Kalevala* but also in the *Nibelungenlied*. *The Tale of the Emperor in the Azure Mountains* / *Conte de l'Empereur dans les Montagnes Bleues* leads its readers more than 2000 years ago, into the Empire of the Dacians, where the dragons were still

creating the history, while the palaces of the courageous emperor Burebista (Buravista) were joining “the hora“ (“the Romanian round dance“) of the Carpathians in Transylvania. Ion Pachia Tatomirescu writes poetry like the ancient aedas.» [6] (Melle-110, 23). ◙ «Ţ...ţ I have become acquainted with some sort of “paradoxism“ via Florentin Smarandache, but it could not be taken seriously since it lacked in meaning. I have dealt with this topic in No. 62 and 80 Ţof the Belgian review *Inédit*ţ, after having met the writer ŢFlorentin Smarandacheţ at Bergerac ŢFranceţ. Here comes a booklet direct from Romania, bearing the title *The Afternoon of the Last Paradoxist* / *L’après-midi du dernier paradoxiste*, which has made the matter a thousand times clearer to me. ŢParadoxismţ has been a literary resistance movement under a certain code. Without further explanation, Ion Pachia Tatomirescu, the author of this book, finally proves to be the interpreter, while his talent, as remarked earlier (cf. *Inédit*, 110, 112, 113), is confirmed here by his original Surrealism, a kind of protestatary Surrealism, obvious to us. Ţ...ţ» [7] (Melle-127, 21). ◙ «ŢParadoxismţ came potriva dadaismului ori suprarealismului. Asta se petrecea în România Ţacelor ani de stalinismţ şi îţi trebuia mult curaj, iar scriitorii erau Ţ...ţ nevoiţi să reziste sub măşti, şi suprarealismul se ghicea în întregul acestei

mişcări pe care Ion Pachia Tatomi-rescu şi amicii săi au numit-o *paradoxism*.» [8] *(ibid.)*. ◙ «Ț...ț Antologia *Fulgerul sferic*, dincolo de paradoxismul său, este ori-ginală. Nu se simte vreo influență şi imaginile sunt puternice Ț...ț» [9] (Melle-134, 21). ◙ «Ț...ț Ion Pachia Tatomirescu ne su-pune judecății un volum de versuri Ț...ț. *Salmii,* în unicitatea lor, sunt poeme cu formă fixă Ț...ț, mai scurtă decât a haiku-ului japonez, pentru că-i desfăşurată numai pe un troheu şi un tetra-silab. Nu-i uşor să te obişnuieşti cu acest ritm Ț...ț» [10] (Melle-153, 28).

(XI) Jean-Claude GEORGE (Franța) – *SALMII LUI ION PACHIA TATOMIRESCU :* «*Salmul* este cea mai scurtă poezie cu formă fixă din istoria literaturii universale. Triplarea *salmului* (ducând în imediata vecinătate a haiku-ului) face să rezulte *trisalmul*. Tra-duşi Ț...ț din română în franceză, apoi în engleză şi în germană, *salmii* lui Ion Pachia Tatomirescu valorează prin capacitatea lor evocatoare Ț...ț» [11](GSalm, 67).

(XII) Jean-Paul MESTAS (Franța / France) – *ÎNCÂNTEC, MAGIE A VIZIUNILOR... :* «Ț...ț Profilul lui Ion Pachia Tatomi-rescu se remarcă prin rafinamentul care face să sporească, în priveliştea ființei, curcubeul» [12] (MestasP, 509). ◙ «Încântec, magie a viziunilor oferă sonetele lui Ion Pachia Tatomirescu, sonete care deschid orizonturile Daciei şi fac să reverbereze

acele adâncimi de inimă revelatoare a unor frumuseți latente» [13] (MJal-73).
into being in 1965, as a reaction against the proletcultist, socio-realist literature which was then in the service of the Marxist dictatorships in Eastern ȚEuropeț, also turning out to be against Dadaism or Surrealism. All these events took place in ȚStalinistț Romania, when one needed a lot of courage, the writers were Ț...ț bound to resist under their masks, while Surrealism could be guessed from the entire movement which Ion Pachia Tatomirescu and his fellow writers has called *Paradoxism*.» [8] *(ibid.)*. ▣ «Ț...ț Beyond its paradoxism, the anthology *The Globe Lightning* is highly original. There is no ascendancy and the imagery is powerful Ț...ț» [9] (Melle-134, 21). ▣ «Ț...ț Ion Pachia Tatomi-rescu releases a new volume of poetry Ț...ț. *The Salms*, unique as they may be, represent fixed form poems Ț...ț, shorter than the Japanese haiku since they span a trochee and a tetrasyllabic line. It may not be an easy task to get used to this kind of rhythm Ț...ț» [10] (Melle-153, 28).

(XI) Jean-Claude GEORGE (Franța) – *ION PACHIA TATOMI-RESCU'S SALMS :* «*The salm* is the shortest fixed form of poetry in the history of world literature. Tripling *the salm* (which leads us in close proximity to the haiku) results into *the trisalm*. The translations of Ion Pachia Tatomirescu's *salms* from Romanian into French, then into English and German, are valuable for their evocative power Ț...ț» [11](GSalm, 67).

(XII) Jean-Paul MESTAS (Franța / France) – *ENCHANTMENT, THE MAGIC OF THE VISIONS... :* «Ț...ț Ion Pachia Tatomirescu's profile distinguishes itself through his refinement which enhances the rainbow, in the sight of the being » [12] (MestasP, 509). ◙ « Ion Pachia Tatomirescu's sonnets provide enchantment, the magic of the visions, since Dacia's horizons are unsealed to bring about reverberations of the heart's depths which reveal latent beauties» [13] (MJal-73).

O FIŞĂ PENTRU EDIȚIA SECUNDĂ A «DICȚIONARULUI GENERAL AL LITERATURII ROMÂNE»

◙ PACHIA-TATOMIRESCU, Ion (n. 16 februarie 1947, în localitatea Tatomireşti, județul Dolj), poet, prozator, teoretician, critic, istoric, lingvist, publicist, editor, traducător.

◙ STUDII: Facultatea de Filologie – Universitatea din Timişoara (1966 – 1971). Doctor în filologie cu teza *Generația resurecției poetice din 1965 – 1970* (la Facultatea de Litere şi Arte – Universitatea *Lucian Blaga* din Sibiu).

◙ DEBUT: Este unul dintre întemeietorii paradoxismului. Debutează cu poeme şi o *ars poetica paradoxistă (a holo-poemului)*, simultan, în revista *Ramuri* – anul III, nr. 10

(27) / 1966 (p. 21) şi în *Povestea Vorbii*, nr. 7 / 1966 (p. 14), suplimentul rămurist, redactat de la Vălenii de Munte, de Miron Radu Paraschivescu, iar, editorial, cu volumul de poeme, *Munte* (Bucureşti, Editura Eminescu, 1972).

☒ Este profesor de limba şi literatura română la Colegiul Național Bănățean, director al Editurii *Aethicus*, redactor-şef al *Anuarului de martie*, redactor al revistelor literare, *Orient latin* şi *Rostirea românească* (din Timişoara).

☒ De la primele-i poeme publicate în ziare / reviste, se lămureşte faptul că Ion Pachia Tatomirescu „conjugă“ întru *catharsis* «marile probleme filosofice ale existenței», eul liric fi-indu-i «prezent în tot locul, ca un martor ocular şi senzorial la con-

AN ARTICLE FOR THE SECOND EDITION OF «THE GENERAL DICTIONARY OF THE ROMANIAN LITERATURE »

☒ PACHIA-TATOMIRESCU, Ion (born on 16 February 1947, in Tatomireşti-Dolj, Romania), poet, prose writer, theo-retician, critic, historian, linguist, publicist, editor, translator.

☒ STUDIES: A graduate of the Faculty of Philology – University of Timişoara, Doctor

of Philology: doctoral thesis on *The Generation of the Poetic Resurrection: 1965 – 1970*, at the *Lucian Blaga* Faculty of Letters and Arts, Sibiu).

▣ DEBUT: Ion Pachia Tatomirescu is one of the founders of paradoxism. He made his literary debut with poems and a *paradoxist ars poetica (of the holo-poem)* published, simul-taneously, in the review *Ramuri* – III, No. 10 (27) / 1966 (p. 21) and in *Povestea Vorbii*, No. 7 / 1966 (p. 14) – the literary supplement of *Ramuri*, edited at Vălenii de Munte by Miron Radu Paraschivescu, while his first first volume of poems was entitled *Mountain* (Bucureşti, Editura Eminescu, 1972).

▣ Ion Pachia Tatomirescu is a teacher of the Romanian language and literature at the Banat National High School. He is also Director of the *Aethicus* Publishing House, Editor-in-Chief of *The March Annual*, Editor of the literary reviews *Orient latin* and *Rostirea românească* (in Timişoara).

▣ From his early poems published in newspapers / reviews, it became obvious that Ion Pachia Tatomirescu “conju-densarea înaltelor miracole din seva pământului» (Fir-2 aprilie, 1966), ecritura sa înnobilându-se în zodia «unei muzici, a unui ecou inefabil, care este pecetea poeziei» (ParPv-7, 14), pecete inconfundabilă, dinspre o primă *ars poetica* a paradoxismului, *Peristylium*, dinspre o

limpede şi foarte profundă „definiție“ a *holo-poemului*, certificate chiar din toamna anului 1966 (de Mi-ron Radu Paraschivescu, de Ilarie Hinoveanu şi de Petre Dragu – R-10, 21). Ion Pachia Tatomirescu, «puiul de dac» (SPCL, IV, 90), intrând în „țara-Poem“ cu un *Munte* şi aducând «mărturia unei erupții lirice de mare autenticitate prin îndrăzneală asociativă şi dinamism interior, traducând zbaterile şi elanurile unei sen-sibilități adolescentine înfiorată de a se descoperi pe sine şi tulburată de presimțirea unei ordini cosmice» (IorM, 6), nu-i doar unul dintre fondatorii / teoreticienii paradoxismului, ci-i şi creator / inventator de *salm*, cea mai scurtă poezie cu formă fixă din istoria literaturii universale, mai exact spus, «un distih, în care versul prim are măsura 2, un troheu, fiind stihul „un-doi-irii“ („undoirii“ / „îndoirii“) Întregului Cosmic, şi, versul secund, măsura 4, o zalmoxiană pereche de trohei...» (TSalm, 5). «În- tr-adevăr, *salmii* întrec, necondiționat, ca întindere, economia de cuvinte a haiku-ului, fără a pierde, prin aceasta (...), echilibrul dintre brevilocvență şi densitate (echilibru fin, greu de atins...). Iată câteva exemple, ca să nu ne rezumăm doar la afirmații: „Vie / lăcrimie...“; „Munte, / în cer, pun-te...!“; „Fluturi / ard pe scuturi.“ etc.» (DorcP, 6); ajungem şi «la lectura cosmogonică a volumului»; fiindcă, «după cum ne informează autorul, în cu-vântul

înainte, „eroul liric al salmului este un observator, un participant la o ordine microcosmică şi, deopotrivă, macrocosmigates“ «the great philosophical problems of existence» in order to achieve *catharsis*, his lyric ego being «present everywhere, as an eye and sense witness to the condensation of the sublime miracles from the sap of earth» (Fir-2 April, 1966), his writing being ennobled under the sign of «music, of an ineffable echo, which is the seal of poetry» (ParPv-7, 14), an unmistakable seal springing from the first *ars poetica* of paradoxism, *Peristylium*, from a clear and most profound “definition“ of *the holo-poem*, both being certified as far back as the autumn of 1966 (by Miron Radu Paraschivescu, Ilarie Hinoveanu, and Petre Dragu – R-10, 21). As a «Dacian's son» (SPCL, IV, 90), while stepping into “the Poem's land“ with his *Mountain* and «bearing witness of a profoundly authentic lyric eruption by means of associative boldness and inner dynamism, which express the struggle and the impetus of an adolescent sensitivity thrilled about self-discovery and disquieted by the presentiment of a cosmic order» IorM, 6), Ion Pachia Tatomirescu is not merely one of the founders / theorists of paradoxism but also the creator / inventor of *the salm*, the shortest fixed form of poetry known in the history of world literature, that

is to say, «a distich, in which the first line is disyllabic, a trochee, being the verse of “the Cosmic Whole's division into halves“, while the second line, a tetrasyllabic one, is a Zalmoxian pair of trochees...» (TSalm, 5). «It is undeniable that *the psalms* unconditionally surpass in length the word-sparing haiku, without thus damaging (...) the equilibrium between brevity and density (a subtle balance, difficult to accomplish...). Here are some examples, not to confine to abstractions: “Vineyards / dropping their tears...“; că“; nu-i de mirare, deci, că, pe prima pagină, vedem scris, în- tr-un chenar, „Cosmografii“; aceste cristale poetice, cu nenumă-rate reflexe, vorbesc despre sufletul omenesc, de pretutindeni şi de oricând, capabil să închidă în grăuntele său nevăzut (dar abisal), imensitatea universului» *(ibid.)*. În ciuda micropoemului haiku, tatomiresciana „invenție“ este deja „omologată“ atât de esteticieni din Belgia, ca Paul Van Melle («*Salmes* est fait uni-quement de poèmes à forme fixe de ce nom, plus brefs encore que le haïkou japonais, car ils sont fait d’un trochée et d’un tétrasyllabe; il n’est pas facile de s’habituer à ce rythme...» – Melle-153, 28), cât şi din Franța, ca Jean-Claude George («*Le Salme* est la plus courte poésie fixe de l'histoire de la littérature; le triplement du *salme* – proche du haiku – donne *le trisalme*...» – GSalm,

67). *Ultimele poeme hadronice* sunt remarcate şi de profesorul de românistică de la Universitatea Sorbonei, Jean-Paul Mestas: «Incantation, magie des visions, le poète de Timişoara offre à lire des sonnets qui ouvrent les horizons de la Dacie et dont le chant rapelle cordialement au rêve des beautés la-tentes...» (MJal-73, 41).

De aprecieri „înrăzărite“ dinspre „summa cum laudae“ se bucură şi opera de cercetare ştiinţifică interdisciplinară a lui Ion Pachia Tatomirescu, care încorolează o serie de lucrări novatoa-re / „revoluționare“. Bunăoară, în studiul *De la Miorița la Zalmo-xis,* după cum certifica Romulus Vulcănescu, încă din anul 1984, I. P. T. «pledează pentru *rădăcinile*, să le spunem, „mioritice“ ale Zalmoxianismului, apelează mereu la *implicațiile zalmoxianiste ale conținutului Mioriței.* În alți termeni, tema transsimbolizării baladei în Zalmoxianism cedează locul temei transformării Zalmo- “Mountain, / be skies' fountain...!“; “Hot shield – / butterfly yield.“ etc. (DorcP, 6); we arrive at «the cosmogonic reading of the volume»; since, «as the author informs us in the foreword, “the lyrical hero of the salm is simultaneously an observer and a participant in a microcosmic and a macrocosmic order“; accordingly, it is not surprising that we behold the word “Cosmo-graphies“ in a frame on the first page; these poetic crystals with

countless reflections, speak about the human soul, at any time and at any place, as being able to comprise the immensity of the universe in its unseen (yet abyssal) grain» *(ibid.)*. In defiance of the haiku-micropoem, Tatomirescu's “invention“ has already been “acknowledged“ by aestheticians from both Belgium, such as Paul van Melle («*Salmes* est fait uniquement de poèmes à forme fixe de ce nom, plus brefs encore que le haïkou japonais, car ils sont fait d’un trochée et d’un tétrasyllabe; il n’est pas facile de s’habituer à ce rythme...» – Melle-153, 28), and France, such as Jean-Claude George («*Le Salme* est la plus courte poésie fixe de l'histoire de la littérature; le triplement du *salme* – proche du haiku – donne *le trisalme*...» – GSalm, 67). *The Last Hadronic Poems* have also been remarked by Jean-Paul Mestas, professor of Romanics at the University of Sorbonne: «Incanta-tion, magie des visions, le poète de Timişoara offre à lire des sonnets qui ouvrent les horizons de la Dacie et dont le chant rapelle cordialement au rêve des beautés latentes...» (MJal-73, 41). Ion Pachia Tatomirescu's interdisciplinary research work has been highly regarded as “summa cum laudae“ since it is a corol-la of innovating / “revolutionary“ writings. For instance, in the study *From “Mioritza“ to Zalmoxis*, as Romulus Vulcănescu at-xiansimului în baladă. Ideea dominantă a

acestei relații este aceea a seninătății protagonistului „mioritic“ în fața morții, care reeditează pe plan epic seninătatea dacogetică în fața morții solului către Zalmoxis. (...) Mergând pe urmele lui L. Blaga, substituie matricea (stilistică) prin matcă, aplicând-o la elemente de geografie mitică (referitor la iad şi rai). (...) Termenii, alegorie şi simbol, care dețin un loc important în gândirea mitică, sunt evidențiați. Combate *teoria abisală a „spațiului ondulatoriu“ deal-vale* a lui Lucian Blaga, înlocuind-o cu *teoria semantismului sincretic a spațiului spiritual zigzagat, creastă de munte – abis – creastă de munte* (...); constată că ritmicitatea *creastă – abis – creastă* își are corespondența în poezia populară română. Iată cum: închipuie o poetică inedită sub raportul studiului ritmicității la români, în care este vorba despre anumite *tipuri de versuri* (...). Ideea *oralității culte* (care în fond este ceremonială de curte regală sau culturală de regim pontifical) constituie o idee forță folosită de autor» (VulcT, 73). Ion Pachia Tatomirescu este un «cercetător cu o largă informație şi cu o reală capacitate de cuprindere şi sistematizare» (Mircea Braga), «un spirit neobosit, veşnic iscoditor, aliat constant al celor mai autorizate voci cri-tice», având «vocația brevilocvenței (...) şi capacitatea lăudabilă şi rară de a absorbi o uriaşă

cantitate de informații» (Crişu Das-călu), lucrând «cu ambiția exhaustivității» (Liviu Leonte); teza-i de doctorat, *Generația resurecției poetice din 1965 – 1970*, «ro-dul lecturilor de câteva zeci de ani», se constituie într-un «ade-vărat compendiu de poezie a unei generații, sprijinit, de regulă, pe repere valorice valabile» (Mircea Tomuş); «volum masiv, opul lui Ion Pachia Tatomirescu repune în drepturi (cercetând opera şi
tested as far back as 1984, Ion Pachia Tatomirescu «pleads for the "Mioritic" *roots* of Zalmoxianism, he constantly appeals to *the Zalmoxianist elements in the content of* "*Mioritza* ". In other words, the theme of the transsymbolising the ballad into Zalmoxianism makes way for the theme of transforming Zalmoxianism into ballad. The prevailing idea of this relationship is the serenity of the "Mioritic" protagonist when facing death, a mood which reiterates, on the epic level, the Dacians' serenity when the messenger to Zalmoxis faces death. (...) Following L. Blaga, Ion Pachia Tatomirescu substitutes the (stylistic) matrix for the Riverbed, applying it to elements of mythical geography (which refer to Hell and Heaven). The terms allegory and symbol, which hold an important place in the mythical thinking, are emphasized. Ion Pachia Tatomirescu fights against Lucian Blaga's *"undulating space" abyssal theory*, made up of hills and valleys, replacing it with *the syncretic semantics theory of the spiritual space in zigzag*, mountain peak – abyss – mountain peak (...); he discovered that the peak – abyss – peak rhythmicity is to be found in the

Romanian folk poetry. Here is the way to do that: he imagines a new poetics with regard to the study of rhythmicity in the Romanian folk poems, in which there exist particular *types of lines* (...). The idea of *cultivated orality* (which is fundamentally the ceremonial orality of the royal court or the cultural orality of the pontifical type) represents a powerful idea used by the author» (VulcT, 73). Ion Pachia Tatomirescu is «a researcher who has extensive information and a true capacity of comprehension and systematisation» (Mircea Braga), «he is a tireless spirit, unceasingly inquiring, a constant ally of the most authorised critical voices», «having the gift of breviloquence (...) and the rare and praiseworthy capacity of absorbing a prodigious quantity of information» Crişu Dascălu), «persisting in exhaustiveness» (Liviu Leonte); his doctoral thesis, *The Generation of the Poetic Resurrection: 1965 – 1970*, «the fruit of his readings which cover some decades», may be looked upon as «a whole generation's genuine compendium of poetry contextul) o generație care, sub furia revizionistă, a fost aprig contestată în anii din urmă» (Adrian Dinu Rachieru – cf. P-TGres).

SCRIERI: *Munte* (versuri), Bucureşti, Editura Eminescu, 1972; *Crocodilul Albastru* (poezii pentru copii), Bucureşti, Editura Ion Creangă, 1975; *Încântece* (versuri), Bucureşti, Editura Litera, 1979; *Zoria* (poeme), Bucureşti, Editura Cartea Românească, 1980; *Lilium breve* (poeme), Bucureşti, Editura Eminescu, 1981; *Peregrinul în azur* (poeme), Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1984; *Verbul de*

mărgărint (poeme), Timişoara, Editura Facla, 1988; *Dumnezeu între sălbatice roze* (trisalmi şi micropoeme-haiku), Timişoara, Editura Hestia, 1993; *Nichita Stănescu şi paradoxismul*, Timişoara, Editura Arutela, 1994; ediția a II-a, revăzută şi augmentată – Timişoara, Editura Aethicus, 2000; *Haiku* (volum ilustrat cu „foto-sculpturi“ de Monique Deryckere, trilingv: în *română*, în *franceză* – versiunea lui I. P. T. – şi în *neerlandeză* – în traducerea poetului belgian, Florimond Van de Velde), Bruxelles / Porto, Editura Fundației Fernando Pessoa, 1994; *Împăratul din Munții de Azur / The Tale of the Emperor in the Azure Mountains*, versuri şi proză, plachetă pentru copii (versiunea în limba engleză: Gabriela Pachia), Timişoara, Editura Aethicus, 1996; *Mihai Eminescu şi mitul etnogenezei dacoromâneşti*, Timişoara, Editura Aethicus, 1996; *Bomba cu neuroni* (poeme), Editura Aethicus, 1997; *Zalmoxianismul şi plantele medicinale*, vol. I – II, Timişoara, Editura Aethicus, 1997; *Stelele dalbe... dintr-o «Colindă la Timişoara în Decembrie Însângerat, la anul 1989»* (plachetă cu poeme pentru copii), Timişoara, Editura Aethicus, 1998; *Dacoromânia lui Regalian / Regalianus' Dacoromania – The Independent State of Dacoroma-*

which, as a rule, is grounded on indisputable values» (Mircea Tomuş); «a bulky tome, Ion Pachia Tatomirescu's book reinstates (after

investigating the work and its background) a generation which, in its revisionist fit of fury, has been severely contested in the recent years» (Adrian Dinu Rachieru – cf. P-TGres).

▣ WORKS: *Mountain*, Bucharest, Eminescu Publishing House, 1972; *The Blue Crocodile* (lines for children), Bucharest, Ion Creangă Publishing House, 1975; *Enchantments* (poems), Bucharest, Litera Publishing House, 1979; *Zoria* (poems), Bu-charest, Cartea Românească Publishing House, 1980; *Lilium breve* (poems), Bucharest, Eminescu Publishing House, 1981; *The Messenger in the Azure* (poems), Craiova, Scrisul Românesc Publishing House, 1984; *The Lily of the Valley Verb* (poems), Timişoara, Facla Publishing House, 1988; *God Among Wild Roses* (trisalms and haiku-micropoems), Timişoara, Hestia Publishing House, 1993; *Nichita Stănescu and the Paradoxism*, Timişoara, Arutela Publishing House, 1994; Second Edition, Revised and Enlarged, Timişoara, Aethicus Publishing House, 2000; *Haiku* (in Dacoromanian, in French – the author's version –, and in Dutch – translated by the Belgian poet, Florimond Van de Velde; photos of sculptures by Monique Deryckere), Bruxelles / Porto, Fernando Pessoa Fundation Publishing House, 1994; *The Tale of the Emperor in the Azure Mountains* (a booklet of poems and prose for

children – English version: Gabriela Pachia), Timişoara, Aethicus Publishing House, 1996; *Mihai Eminescu and the Myth of the Dacoromanian Ethnogenesis*, Timişoara, Aethicus Publish-ing House, 1996; *The Neuron Bomb* (poems), Timişoara, Ae-thicus Publishing House, 1997; *Zalmoxianism and the Medicinal*
mania (258 – 270), Founded by Regalianus, the Great Grandson of the Hero-King Decebalus (în română şi engleză; traducerea în limba engleză: Gabriela Pachia), Timişoara, Editu-ra Aethicus, 1998; *Aforismele apei / Aphorismes de l'Eau* (afo-risme şi poeme-aforism – versiunea în franceză aparţine auto-rului), Timişoara, Editura Aethicus, 1999; *Colegiul Bănăţean – pagini monografice*, Timişoara, Editura Aethicus, 1999; *Fulgerul sferic / Éclair sphérique* (poeme; traducerea în limba franceză: Chantal Signoret şi I. P. T.), Timişoara, Editura Aethicus, 1999; *Salmi* / *Salmes* / *Salms* (distihuri superparadoxiste, ediţie tetra-lingvă: română, franceză – în tălmăcirea lui Dacian Bradua, engleză – în traducerea Gabrielei Pachia şi germană – în trans-larea Mihaelei Gherasim), Timişoara, Editura Aethicus, 2000; *Istoria religiilor*, vol. I, Timişoara, Editura Aethicus, 2001; *Ulti-mele poeme hadronice*, Timişoara, Editura Aethicus, 2002; *Ce-reasca horă din carul cu doisprezece brebenei* (plachetă cu poeme

pentru copii), Timişoara, Editura Aethicus, 2002; *Poves-tea celor trei mustăți de fier*, Timişoara, Editura Aethicus, 2003; *Dicționar estetico-literar, lingvistic, religios, de teoria comunica-ției...*, Timişoara, Editura Aethicus, 2003; *Compostorul de nori*, Timişoara, Editura Aethicus, 2004; *Generația resurecției poetice (1965 – 1970)*, Timişoara, Editura Augusta, 2000.

Herbs, Vols. I – II, Timişoara, Aethicus Publishing House, 1997; *Lily-White Stars... in «A Christmas Carol in Timişoara During the December of 1989, Stained with Blood»* (a booklet of poems for children), Timişoara, Aethicus Publishing House, 1998; *Dacia / Dacoromânia lui Regalian / Regalianus' Dacia / Dacoromania – The Independent State of Dacia / Dacoromania (258 – 270), Founded by Regalianus, the Great Grandson of the Hero-King Decebalus* (bilingual edition: Romanian – English; English version: Gabriela Pachia), Timişoara, Aethicus Publishing House, 1998; *Aphorisms of Water* (aphorisms and maxim-like poems – French version by the author), Timişoara, Aethicus Publishing House, 1999; *The Banat High School (Monograph)*, Timişoara, Aethicus Publishing House, 1999; *The Globe*

Lightning (poems, French version: Chantal Signoret and I. P. T.), Timişoara, Aethicus Publishing House, 1999; *Salms – for the "Nobel Prize" of the Swallows* (superparadoxist distichs, tetralingual edition: Romani-an, French: Dacian Bradua, English: Gabriela Pachia, and Ger-man: Mihaela Gherasim), Timişoara, Aethicus Publishing House, 2000; *The History of Religions*, Vol. I, Timişoara, Aethicus Pu-blishing House, 2001; *The Last Hadronic Poems*, Timişoara, Ae-thicus Publishing House, 2002; *The Celestial "Hora" of the Twelve Hollowworts Cart* (booklet of poems for children), Timi-şoara, Aethicus Publishing House, 2002; *The Tale of the Three Iron Moustaches* (prose for children), Timişoara, Aethicus Pu-blishing House, 2003; *A Dictionary on Aesthetics, Literature, Linguistics, Religion and the Theory of Communication...*, Timi-şoara, Aethicus Publishing House, 2003; *The Cloud Punch*, Ti-mişoara, Aethicus Publishing House, 2004; *The Generation of the Poetic Resurrection (1965 – 1970)*, Timişoara, Augusta Publish- ing House, 2005 etc.

BIBLIOGRAPHY / BIBLIOGRAFIA (SIGLELOR) DIN „POSTFAȚĂ" / „FIŞĂ":

- ADRFeb = Adrian Dinu Rachieru, *Febra mitologizantă*, în *Luceafărul*, serie nouă (Bucureşti), nr. 9 (686), miercuri, 9 martie, 2005, p. 9.
- ADRUn = Adrian Dinu Rachieru, *Un împătimit al „iz voarelor”*, în *Luceafărul* (Bucureşti), anul XXXI, nr. 31 (1368), 30 iulie 1988, p. 6.
- Bud = Ioan Buduca, *Zoria*, recenzie, în *România lite-rară* (Bucureşti), anul XIV, nr. 6, 5 februarie 1981, p. 5.
- DorcP = Eugen Dorcescu, *Poezie şi cosmografie*, în *Paralela 45*, supliment de cultură al cotidianului timişorean, *Renaşterea bănățeană*, nr. 3478, 3 iulie 2001, p. 6.
- DTal = Ion Dur, *Tălmăcind un cosmos*, în *Compostorul de nori*, de Ion Pachia Tatomirescu, Timişoara, Editura Aethicus, 2004, pp. 283 – 287.
- Fir-2 aprilie, 1966 = Alexandru Firescu, *...Drept „primul puls tranzitiv“... – corespondența literară*, în ziarul *Înainte* (Craiova), anul XXII, nr. 6.560, sâmbătă, 2 aprilie, 1966, p. 3.
- GSalm = Jean-Claude GEORGE, *Salmes d'Ion Pachia Tatomirescu*, în revista *Art et Poésie* (France / Pagny sur Meuse), 44e année, no. 177, janvier 2002, p. 67.
- IorM = Mircea Iorgulescu, *Munte*, recenzie la volumul de debut, publicată în

revista *Luceafărul* (Bucureşti), anul XV, nr. 32 / 536, 5 august 1972, p. 6.

- Melle-110 = Paul Van Melle, *À tous les échos*, în revista *Inédit* – revue mensuelle du Groupe de Reflexion et d'Information Littéraires, La Hulpe-Belgique / Belgia, nr. 110, noiembrie, 1997, p. 23.
- Melle-127 = Paul Van Melle, *À tous les échos – actualité vivante*, în revista *Inédit*, nr. 127, aprilie, 1999, p. 21.
- Melle-134 = Paul Van Melle, *À tous les échos – étrangers si peu étranges*, în revista *Inédit*, nr. 134, noiembrie, 1999, p. 21.
- Melle-153 = Paul Van Melle, *À tous les échos*, în revista *Inédit*, nr. 153, april, 2001, p. 28.
- MJal-73 = Jean-Paul Mestas, *À livre ouvert: Ion Pachia Tatomirescu – Ultimele poeme hadronice*, în revista *Jalons* (Vichy-Paris), nr. 73 / trimestrul al IV-lea, 2002, p. 41.
- MestasP = Jean-Paul Mestas, *Povos e Poemas / Peuples et Poèmes*, antologie bilingvă (portugheză şi franceză) de poezie, Lisboa, Universitária Editora, 2003, p. 509.
- ParPv-7, 14 = Miron Radu Paraschivescu, *Ion Pachia Tatomirescu ni se prezintă cu o ars poetica intitulată „Peristylium" – corespondența*, în *Povestea Vorbii*, nr. 7 – supliment literar de versuri şi proză al

revistei *Ramuri* (Craiova), anul III, nr. 10 / 27, 15 septembrie 1966, p. 14.

- PArh = Miron Radu Paraschivescu, *Poezie şi arheologie* (1969), postfață la volumul de versuri *Încântece* de Ion Pachia Tatomirescu, Bucureşti, Editura Litera, 1979, pp. 67 – 75.
- PopaCl = Constantin M. Popa, *Clasici şi contemporani*, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1987, pp. 139 – 142.
- P-TGres = Ion Pachia Tatomirescu, *Generația resurecției poetice*, Timişoara, Editura Augusta, 2005.
- R-10, 21 = *Ramuri* (Craiova), anul III, nr. 10 / 27, 15 septembrie 1966, p. 21.
- Silv = A. Silvestri, *O altfel de poezie tânără*, *I*, în *Flacăra* (Bucureşti), anul XXXI, nr. 38 / 1424, 24 septembrie 1982, p. 10.
- SPCL, IV = Vladimir Streinu, *Pagini de critică literară*, vol. IV, Bucureşti, Editura Minerva, 1976, pp. 90 – 92.
- TComp = *Compostorul de nori* de Ion Pachia Tatomirescu, Timişoara, Editura Aethicus, 2004.
- TSalmi = Ion Pachia Tatomirescu, *Salmi / Salmes / Salms*, Timişoara, Editura Aethicus, 2000.
- ULrc, I = Laurențiu Ulici, *Literatura română contempo-rană: I – promoția 70*, Bucureşti, Editura Eminescu, 1995.
- VulcT = Acad. Romulus Vulcănescu, *Tema transsim-bolizării baladei „Miorița“ în*

Zalmoxianism..., în *„Miorița“ – lectură semantic-sincretică şi simbolic-genetică*, de Ion Pachia Tatomirescu, Universitatea din Craiova, 1986, p. 73.

NOTES / NOTE:

[1] Vladimir Streinu, *Ghiocei* – la rubrica «Distinguo», în revista bucureşteană, *Luceafărul*, nr. 11 (255), din 18 martie 1967, p. 1 / 7, articol reluat în SPCL, IV *(supra)*.

[2] Postfața *Poezie şi arheologie*; de M. R. P., este datată: «Văleni de Munte, decembrie 1969»; textul integral, necenzurat, vede lumina tiparului abia în anul 2004, în «Compostorul de nori», de Ion Pachia Tatomirescu, Ed. Aethicus, pp. 8 – 21.

[3] Cronica este datată: «Craiova, 28 noiembrie 1980» (cf. TComp, 287).

[4] Constantin M. Popa: *Zoria*, recenzie publicată în cotidianul *Înainte* (Craiova), anul XXXVII, nr. 11.116, miercuri, 17 decembrie 1980, p. 2; şi cronică: *O viziune asupra spațiului spiritualității româneşti*, în *Luceafărul* (Bucureşti), anul XXX, nr. 14 / 1.299, 4 aprilie 1987, p. 1 şi 5; reluate cu câteva „revizuiri“ în PopaCl, 139 – 142.

[5] Laurențiu Ulici, *Mitologicale*, în *România literară*, anul XVIII, nr. 28, 11 iulie 1985, p. 11– cronică reluată integral, fără modificări, în ULrc, I, 315 sq.

[6] Punem la dispoziția francofonilor textul din revista belgiană, *Inédit*, nr. 110 / noiembrie, 1997 – *DANS L'EMPIRE DES DACES ȚET DUț PARADOXISME :* «Voici enfin un conte. Un vrai. Mieux même: une légende. Roumaine, mais publiée avec une traduction anglaise qui m'a permis d'en

prendre connaissance. Une légende où je retrouve l'ambiance plus connue ici *des Eddas, du Kalevala,* si non même *des Nibelungen*. Ce *Conte de l'Empereur dans les Montagnes Bleues* nous reporte à plus de 2000 ans d'ici, dans l'Empire des Daces, lorsque les dragons faisaient encore l'histoire et que les palais du brave empereur Burebista (Buravista) prenaient la forme de la hora, la danse des Carpathes de Transylvanie. Ion Pachia Tatomirescu raconte comme les anciens aèdes. Ţ...ţ» (Melle-110, 23).

[7] Şi textul din revista belgiană, *Inédit*, nr. 127 / aprilie, 1999: «Un certain "paradoxisme" nous a été connu via Florentin Smarandache, qui n'a pu être pris au sérieux parce qu'incompréhensible. J'en parlais dans nos numéros 62 et 80 après avoir rencontré l'homme à Bergerac. Voici maintenant, directement de Roumanie, un tapuscrit, *L'après-midi du dernier paradoxiste*, qui m'éclaire cent fois mieux. Ce fut un mouvement de résistance littéraire codée. L'auteur de ce livre, Ion Pachia Tatomirescu, sans rien expliquer, est enfin clair et son talent, déjà ressenti (cf. *Inédit* 110, 112, 123), est ici confirmé en un surréalisme original, une sorte de surréalisme de protestation parfaitement évident pour nous. Ţ...ţ» (Melle-127, 21).

[8] «ŢLe paradoxismeţ date des années 65, réaction contre les littératures prolétariennes, réalistes-socialistes qui servaient alors les dictatures marxistes de l'Est, mais aussi bien contre dadaïsme ou surréalisme. C'était en Roumanie, et il fallait du courage, mais les écrivains étaient (voir plus haut) contraints de se masquer, et le surréalisme transparaît malgré tout dans ce mouvement, que Ion Pachia Tatomirescu et ses amis ont appelé *paradoxisme.* Ţ...ţ» (Melle-127, 21).

[9] «Ţ...ţLe recueil *Eclair sphérique*, au-delà de son paradoxisme, est personnel. On ne sent pas d'influence et les images sont fortes. Ţ...ţ» (Melle-134,21).

[10] «Ț...ț Ion Pachia Tatomirescu nous soumet un recueil de poèmes Ț...ț *Salmes* est fait uniquement de poèmes à forme fixe de ce nom, plus brefs encore que le haïkou japonais, car ils sont fait d'un trochée et d'un tétrasyllabe. Il n'est pas facile de s'habituer à ce rythme Ț...ț» (Melle-153, 28).

[11] *SALMES D'ION PACHIA TATOMIRESCU :* «*Le Salme* est la plus courte poésie fixe de l'histoire de la littérature. Le triplement du *salme* (proche du haiku) donne *le trisalme*. Traduit Ț...ț du roumain en français, puis en anglais et en allemand, *les salmes* d'Ion Pachia Tatomirescu valent pour leur potentiel d'évocation Ț...ț» (GSalm, 67).

[12] *INCANTATION, MAGIE DES VISIONS... :* «Ț...țLe profil de Ion Pachia Tatomirescu s'y distingue par une recherche plus nourrie des arcs-en-ciel de la vie.» (MestasP, 509).

[13] «Incantation, magie des visions, le poète de Timişoara offre à lire des sonnets qui ouvrent les horizons de la Dacie et dont le chant rapelle cordialement au rêve des beautés latentes....» (MJal-73, 41) .

CUPRINS

Caligrafie
..... / 5
Calligraphy
..... / 5

NOUA ESTETICĂ ANTROPOCELESTĂ DINTRE ANII 1965
ŞI 1975 SAU ESTETICA PARADOXISMULUI ..... / 6
THE 1965 – 1975 NEW ANTHROPOCELESTIAL AESTHETICS OR THE AESTHETICS OF PARADOXISM
..... / 7

Fă-i o „prefață“ pietrei...
..... / 14
My Ardent Wish: Will You Write a “Preface“...
..... / 14

ARS POETICA

VERBUL DE MĂRGĂRINT
..... / 16
THE LILY OF THE VALLEY VERB
..... / 17
LIMBA – FLUVIUL CURCUBEULUI...
..... / 18
LANGUAGE – THE RIVER OF THE RAINBOW... ..... / 19
APARTENENȚĂ ŞI IARBĂ DE MARE
..... / 20
MEMBERSHIP AND GRASS WRACK
..... / 21
SCULPTOR ÎMPOTRIVA MORȚII...
..... / 22
A SCULPTOR AGAINST DEATH...
..... / 23
PE-ACEASTĂ CÂMPIE DE-ARAMĂ...
..... / 24
IN THIS FIELD OF COPPER...
..... / 25
INVITAȚIE
..... / 26
INVITATION
..... / 27
CU DOMNUL CANTEMIR DESPRE NICHITA STĂNESCU,
PRIMUL PREŞEDINTE AL REPUBLICII MONDIALE

A POEZIEI
..... / 28
WITH MR. CANTEMIR ON NICHITA STĂNESCU,
THE FIRST PRESIDENT OF THE WORLD REPUBLIC
OF POETRY
..... / 29
DESPRE PASĂREA ADEVĂRULUI
..... / 34
ON THE BIRD OF TRUTH
..... / 35
DESPRE CONDIȚIA POEMULUI PLANETAR ..... / 36
ON THE CONDITION OF THE PLANETARY POEM ..... / 37
MUŞTELE
..... / 44
THE FLIES
..... / 45

ȚARA VOCALELOR ETERNE

THE LAND OF THE ETERNAL VOWELS

CU DOMNUL CANTEMIR DESPRE PATRIE ..... / 48
WITH MR. CANTEMIR ON OUR MOTHERLAND ..... / 49
ȚARA VOCALELOR ETERNE ..... / 50
THE LAND OF THE ETERNAL VOWELS

..... / 51

NOUL TURN BABEL
(holo-poem)

THE NEW TOWER OF BABEL
(holo-poem)

① *...în ultima stare a materiei...* ..... / 54
① *...Into the Last State of the Matter...* ..... / 55
② *...cuie de-aramă coclită...* ..... / 56
② *...Nails of Verdigris Copper...* ..... / 57
③ *...stelelor gravide...* ..... / 58

③ *...Of the Pregnant Stars...*
..... / 59
④ *...tradiții solare aborigene...*
..... / 60
④ *...Aboriginal Solar Traditions...*
..... / 61
⑤ *...în vreme ce munții se ouă...*
..... / 62
⑤ *...While the Mountains Are Laying Eggs...*
..... / 63
⑥ *...din el însuşi...*
..... / 64
⑥ *...From Within...*
..... / 65
⑦ *...înaintea începerii autodevorării, sinistra...* ..... / 66
⑦ *...Before the Sinister Self-Devoration Starts...* ..... / 67

GÂNDUL DE DIAMANT
..... / 68
THE DIAMOND THOUGHT

..... / 69

PORCII DE LEMN PE RÂURI

WOODEN PIGS ON RIVERS

ŞARPELE FANTASTIC
..... / 72
THE FANTASTIC SERPENT
..... / 73
ANATOMIA SECUNDEI
..... / 74
THE ANATOMY OF THE SECOND
..... / 75
IARBA...
.....
.. / 76
THE GRASS...
..... /
77
RUGĂCIUNE CĂTRE SFÂNTUL
COMPUTER ..... / 78
PRAYER TO OUR ALMIGHTY COMPUTER
..... / 79
A DOUA RUGĂCIUNE CĂTRE SFÂNTUL
COMPUTER ..... / 80
THE SECOND PRAYER TO OUR
ALMIGHTY COMPUTER ..... / 81
TOTUŞI, MAI CAUT ŞI MÂINE...
..... / 82
I'LL STILL BE SEARCHING TOMORROW...
..... / 83
ȚĂRMURELE CU PRIVIGHETOARE
..... / 84
RIVERBANK WITH A NIGHTINGALE
..... / 85
PORCII DE LEMN PE RÂURI
..... / 86

WOODEN PIGS ON RIVERS
..... / 87
DESPRE COMPUTER-BĂLAI
..... / 90
ON THE FAIR-HAIRED COMPUTER...
..... / 91
BOMBA CU NEURONI
..... / 92
THE NEURON BOMB
..... / 93
ODĂ LEMNULUI, SAU CÂNTEC PENTRU ELEMENTUL MU ..... / 94
ODE TO WOOD, OR SONG TO THE MU ELEMENT ..... / 95
LA MARGINEA SATULUI MEU...
..... / 96
AT THE BORDER OF MY VILLAGE...
..... / 97

CU DOMNUL CANTEMIR DESPRE FRUCTUL CURCUBEULUI

WITH MR. CANTEMIR ON THE FRUIT OF THE RAINBOW

① *Metamorfozele*
..... / 100
① *The Metamorphoses*
..... / 101

② *În Țara-Tinereții-fără-Bătrânețe-şi-Vieții-fără-Moarte* ..../ 102
② *In the Land-of-Eternal-Youth-and-Everlasting-Life* ..... / 103
③ *În Valea Memoriei* ..... / 104
③ *In the Valley-of-Memories* ..... / 105
④ *Harpist şi ceteră orfeică în Țara-fără-Dor* ..... / 106
④ *The Harpist and Orpheus' Fiddle in the Land-of-No-Heart's-Desire* ..... / 107
⑤ *Celesta mireasă dăruindu-mi telurica minciună* ..... / 108
⑤ *The Celestial Bride Bringing Me Gifts of Telluric Lie* .... / 109
⑥ *Pentru păcatul de-a atinge cu buzele absolutul* ..... / 110
⑥ *For the Sin of Kissing the Absolute* ..... / 111
⑦ *Sub jurământ, fost-am şase plus unu* ..... / 112
⑦ *Under Oath, I Was Six Plus One* ..... / 113
⑧ *Nunta-mi din cer relevându-mi terestra mireasă* ..... / 114
⑧ *My Celestial Wedding Unfolding My Earthly Bride* ..... / 115
⑨ *Mireasa de grâu mă aştepta în al patrulea an* ..... / 116
⑨ *My Midsummer Fairy Bride*

Awaiting for Me Every Four Year ..... / 117
⑩ *La nouă decadă de aur* ..... / 118
⑩ *Towards a New Golden Decade* ..... / 119

TRISALMI ŞI HAIKU-URI

TRISALMS AND HAIKUS

Academia ..... / 122
The Academy ..... / 122
Albatroşii tăi ..... / 122

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Your Albatrosses
..... / 122
Albina
..... / 122
The Bee Flies Away
..... / 122
Arțar
..... / 123
Maple
..... / 123
Bradul
..... / 123
The Fir Tree
..... / 123
Ciorile
..... / 123
At Rosy Daybreaks
..... / 123
Cu lumina-n ochi
..... / 124
The Ants in a Row
..... / 124
Curcubeul de nord
..... / 124
The Northern Rainbow
..... / 124
Doar nouă luceferi
..... / 124

Mere Nine Evening Stars
..... / 124
Doar oglinda mov
..... / 125
The Mauve Mirror
..... / 125
Frunzele tale (e)ve-line
..... / 125
Your sweet (E)ve-Like Leaves
..... / 125
Ideile sar
..... / 125
Ideas Gush
..... / 125
Ienupărul sfânt
..... / 126
Holy Juniper
..... / 126
În luna-lighean
..... / 126
In the Basin-Moon
..... / 126
Îşi presăra limba
..... / 126
He Stuck His Tongue
..... / 126
Latră câinele
..... / 127

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

The dog Is Barking
..... / 127
Mesteacăn
..... / 127
A Birch
..... / 127
Nerv nou
..... / 127
New Nerves
..... / 127
Orezul-copil
..... / 128
Babbling Baby-Rice
..... / 128
Pârâu-n amurg
..... / 128
The River at Dusk
..... / 128
Pasărea, din piatră
..... / 128
The Bird Carved in Stone
..... / 128
Păpădie grea
..... / 129
Heavy Dandelion
..... / 129

Păstrăvul
..... / 129
In the Mountain's Glass
..... / 129
Pătratul de-aramă-i
..... / 129
The Copper Square Stands
..... / 129
Pe genunchiul stâng
..... / 130
On His Strained Left Knee
..... / 130
Pietre în pârâu
..... / 130
Red Stones in the Stream
..... / 130
Pe oglinda-lac
..... / 130
On the Mirror-Lake
..... / 130
Pe alei de-asfalt
..... / 131
On Asphalt Alleys
..... / 131
Pietrele, în ape
..... / 131
Stones in Waterways
..... / 131

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

Roi în râu
..... /
131
Swarm in the River
..... / 131
Sângele-n obraji
..... / 132
Blood Rushed to Its Cheeks
..... / 132
Seara, frunzele
..... /
132
Downhill Hazelnut
..... / 132
Spermatozoidul zborului
..... / 132
The Spermatozoon of Flight
..... / 132
Spiră-i prin iarbă
..... / 133
My Father's Light
..... / 133
Şapte mii de oase
..... / 133
Seven Thousand Bones
..... / 133
Sufletu-i fluture
..... / 133
The Soul Is a Butterfly
..... / 133
Pe-al aramei câmp
..... / 134

The Chrysanthemum
..... / 134
Viespile,-n chindii
..... / 134
Afternoon... Wasps
..... / 134
În iarba serii...
..... / 134
In the Evening's Grass...
..... / 134
Copacul-şopârlă
..... / 135
The Green Lizard-Tree
..... / 135
Melcul-mire
..... / 135
The Bridegroom-Snail
..... / 135
Baltă cu nufăr
..... / 135
Nenuphar and Lake
..... / 135

SALMI PENTRU „PREMIUL NOBEL“ AL RÂNDUNICILOR

SALMS FOR “THE NOBEL PRIZE“ OF THE SWALLOWS

SALMUL...
..... / 138
THE SALM ...
..... / 139
Dorul
..... / 140
Heart’s Wish
..... / 140
E-albă
..... / 140
She’s White
..... / 140
Cufăr
..... / 140
Hope Chest
..... / 140
Vie
..... / 140

Vineyards
..... /
140
Salbă
.....
..... / 140
Beads
.....
... / 140
Ruguri
.....
... / 140
Fire Stake
..... /
140
Fură
.....
..... / 141
Go Steal
.....
/ 141
Steauă
.....
... / 141
Star Beams
..... /
141
Crinul
.....
.... / 141

Lilies
..... / 141
Iezii
..... / 141
Goat Kids
..... / 141
Varză
..... / 141
Cabbage
..... / 141
Râul
..... / 141
The Stream
..... / 141
Dinții
..... / 142
Teeth
..... / 142
Zloții
..... / 142

Zloties
..... / 142
Banul
..... / 142
Farthings
..... / 142
Cortul
..... / 142
Tents
..... / 142
Moară
..... / 142
Windmill
..... / 142
Sapa
..... / 142
The Hoe
. / 142
Arcă
..... / 143

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

The Ark
..... / 143
Sârmă
..... / 143
Wire
..... / 143
Fluturi
..... / 143
Hot Shield
..... / 143
Unul
..... / 143
Rebel
..... / 143
Glonțul
..... / 143
The Shot
..... / 143
Marte
..... / 143

Mars
..... / 143
Ialta
..... / 144
Yalta
..... / 144
Teză
..... / 144
Mal-tese
..... / 144
Sânge
..... / 144
Bloodshed
..... / 144
Luna
..... / 144
The Moon
..... / 144
Cordul
..../ 144

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

The Heart ..... / 144
Bradul ..... / 144
Make Room ..... / 144
Munte ..... / 145
Mountain ..... / 145
Stele ..... / 145
The Stars ..... / 145
Ceruri ..... / 145
Skies Lost ..... / 145
Vidă ..... / 145

World's Mid
..... /
145
Marea
.....
... / 145
Old Volt
.....
. / 145
Leii
.....
..... / 145
Red Smacks
..... /
145

ION PACHIA TATOMIRESCU LA AL LX-LEA OCOL AL SOARELUI

ION PACHIA TATOMIRESCU AND HIS SIXTIETH WHIRLWIND TOUR AROUND THE SUN

„POSTFAȚĂ“ DIN ÎNCOROLATE ASERȚIUNI CRITICE

DE LA VL. STREINU (1967), MIRCEA IORGULESCU, CONSTANTIN M. POPA

(ROMÂNIA) Ş. A., LA PAUL VAN MELLE (BELGIA), JEAN-CLAUDE GEORGE
ŞI JEAN-PAUL MESTAS (FRANŢA, 2006) de Mugur MOŞESCU ..... / 148
(I) Vladimir STREINU – *GHIOCEI* ..... / 148
"AFTERWORD" AS A COROLLA OF CRITICAL ASSERTIONS
FROM VL. STREINU (1967), MIRCEA IORGULESCU, CONSTANTIN M. POPA
(ROMANIA) AND OTHERS, TO PAUL VAN MELLE (BELGIUM), JEAN-CLAUDE GEORGE
AND JEAN-PAUL MESTAS (FRANCE, 2006) by Mugur MOŞESCU ..... / 149
(I) Vladimir STREINU – *SNOWDROPS* ..... / 149
(II) Miron Radu PARASCHIVESCU – *POEZIE ŞI ARHEOLOGIE* ..... / 150
(II) Miron Radu PARASCHIVESCU – *POETRY AND ARCHAEOLOGY* ..... / 151
(III) Mircea IORGULESCU – *...MĂRTURIA UNEI ERUPŢII LIRICE DE MARE AUTENTICITATE* ..... / 154
(IV) Ion DUR – *TĂLMĂCIND UN COSMOS* ..... / 154
(III) Mircea IORGULESCU – *...THE PROOF OF A PROFOUNDLY AUTHENTIC LYRIC ERUPTION* ..... / 155

(IV) Ion DUR – *CLEARING UP THE MYSTERY*
OF THE COSMOS ..... / 155
(V) Constantin M. POPA – *UN LOGOS TRANSCENDENT*
VEGHEAZĂ DE DINCOLO DE INCREAT
NUCLEELE POETICE ..... / 156
(V) Constantin M. POPA – *THE TRANSCENDENTAL*
LOGOS IS WATCHING OVER THE POETIC NUCLEI
FROM BEYOND THE NON-CREATED ..... / 157
(VI) Ioan BUDUCA – *„ZORIA“ ESTE UN SPAȚIU*
DE OFICIERI GRAVE ÎN CARE COSMICUL
SE ÎNFĂȚIŞEAZĂ
CA O MAI PURĂ NATURĂ ..... / 160
(VII) Artur SILVESTRI – *O ALTFEL DE POEZIE TÂNĂRĂ* ..... / 160
(VI) Ioan BUDUCA – *“ZORIA“ REPRESENTS*
A SPACE FOR SOLEMNITIES WHERE COSMICITY
REVEALS ITSELF AS AN EVER PURER NATURE ..... / 161
(VII) Artur SILVESTRI – *ANOTHER KIND*
OF YOUTHFUL POETRY ..... / 161

(VIII) Laurenţiu ULICI – *MUNTELE, MATCA, FLUVIUL, CURCUBEUL...* ..... / 162
(VIII) Laurenţiu ULICI – *THE MOUNTAIN, THE RIVERBED, THE RIVER, THE RAINBOW...* ..... / 163
(IX) Adrian Dinu RACHIERU – *ÎNTRE „ÎNZORIERE“ ŞI „ERA HADRONICĂ“* ..... / 164
(IX) Adrian Dinu RACHIERU – *BETWEEN “DAWNING“ AND “THE HADRONIC AGE“* ..... / 165
(X) Paul Van MELLE (Belgia) – *ÎN ÎMPĂRĂŢIA DACICĂ ŞI A PARADOXISMULUI* ..... / 168
(X) Paul Van MELLE (Belgium) – *IN THE KINGDOM OF THE DACIANS AND THAT OF PARADOXISM* ..... / 169
(XI) Jean-Claude GEORGE (Franţa) – *SALMII LUI ION PACHIA TATOMIRESCU* ..... / 170
(XII) Jean-Paul MESTAS (Franţa) – *ÎNCÂNTEC, MAGIE A VIZIUNILOR...* ..... / 170

(XI) Jean-Claude GEORGE (Franța) – *ION PACHIA TATOMIRESCU'S SALMS* ..... / 171
(XII) Jean-Paul MESTAS (Franța) – *ENCHANTMENT, THE MAGIC OF THE VISIONS...* ..... / 171
O FIŞĂ PENTRU EDIȚIA SECUNDĂ A «DICȚIONARULUI GENERAL AL LITERATURII ROMÂNE» de Mugur MOŞESCU ..... / 172
AN ARTICLE FOR THE SECOND EDITION OF «THE GENERAL DICTIONARY OF THE ROMANIAN LITERATURE» by Mugur MOŞESCU ..... / 173
BIBLIOGRAPHY / BIBLIOGRAFIA (SIGLELOR) DIN „POSTFAȚĂ” / „FIŞĂ”
..... / 184
NOTES / NOTE ..... / 187

Despre fructul curcubeului / On the Fruit of the Rainbow

ISBN 973-85262-4-8
Editura AETHICUS

Consilier editorial: D. Breianu.
Redactor: Mugur Brădilă.
Culegere / paginare:
S. c. SALMOS-TAT s. r. l.
str. Intrarea Lungă, nr. 1,
300182 – Timişoara
(tel. 0256 – 292.976).
Apărut: 2007

Tipografia Waldpress
(tel. / fax: 0256 – 422.247),
str. Brânduşei, 17,
Timişoara.